ONTVANGEN OP
30 APR. 1998

DONDERDAG 30 APRIL 1998
43ste JAARGANG - Nr. 18 - 35 Fr.
VLAAMS-NATIONAAL WEEKBLAD

WIJ

E. Peustjens

Nieuwe kans

De avond na de ontsnapping en inrekening van Dutroux, werd tijdens het TV-programma *Panorama* een bijzonder wansmakelijk debat tussen meerderheids- en oppositiepartijen gevoerd. Het schimpende Vlaams-Blok-kamerlid *Gerolf Annemans*, bijzonder tevreden over het verloop van de omstandigheden, kon het zich veroorloven het debat tot een karikatuur te herleiden. Niemand – ook de moderator niet - wist het gesprek te heroriënteren naar de essentie van het probleem: welke justitiële- en politionele hervormigen zijn noodzakelijk? Of toch. VU-kamerlid *Geert Bourgeois* wees erop dat de regering eindelijk de aanbevelingen van de commissie-*Verwilghen* diende op te volgen. „*Het is verbijsterend*", zo voorspelde Bourgeois, „*dat de regering een plan wil realiseren dat neerkomt op de versterking van de rijkswacht.*"

Het blijkt inderdaad dat de regering zo snel mogelijk – lees: zonder een fundamenteel debat in het parlement - een onwerkbare, uiterst ondemocratische en gevaarlijke politiehervorming wil doorvoeren (zie ook blz. 3). Een autoritarie minister van Binnenlandse Zaken *Louis Tobback* (SP) zal daar garant voor staan. Een meegaande nieuwe minister van Justitie *Tony Van Parys* (CVP) zal nauwelijks op zijn strepen kunnen staan, waardoor het ontredderende Justitie-apparaat op de maat van een 'super-politie' zou worden gesneden.

Om dat te bereiken, heeft de regering veel, zoniet alles over. Zo werd op federaal vlak 'afgesproken' dat de rondzendbrief van de Vlaamse regering over de correcte toepassing van de faciliteiten afgeschaft moet worden. Mandatarissen van de meerderheidspartijen wordt letterlijk het verbod opgelegd om n.a.v. de voorziene politie- en gerechtelijke hervormingen een communautaire snaar te betokkelen. Niettemin wordt door menig waarnemer erkend dat in het Noorden en het Zuiden van het land de visies ter zake grondig verschillen.

Het is al te cynisch dat omwille van de ontsnapping van Dutroux de stem van de meerderheid van dit land wordt gesnoerd. Even cynisch is de vaststelling dat dankzij de angst voor het 'bruine gevaar' PRL-FDF, maar ook VLD en Agalev bereid zijn mee te werken aan de politionele- en gerechterlijke hervormingen. Deze partijen vergissen zich wanneer ze denken dat de regering het roer zal keren. Of speelt de wens om in een volgende regering te stappen mee?

De regering moet ontslag nemen. Er dient zich na verkiezingen een nieuwe kans aan. Pas dan kunnen andere hervormingen en/of de defederalisering van Justitie- en politie op de agenda worden geplaatst. Het is alvast bemoedigend dat meerdere burgerbewegingen, mandatarissen van verschillende oppositiepartijen, ID21 en VU tijdens een protestmars hebben laten blijken deze regering liever kwijt dan rijk te zijn.

(evdc)

Uit de Wetstraat ____ 4
Voetbal een feest? ____ 5

30 jaar VU-actief ____ 7
Uitgezongen? ____ 12-13
Sorben met zorgen ____ 16

Een modderfiguur

Sinds de zomer van 1996 wordt dit land onophoudelijk op de proef gesteld. Als in een kettingreactie volgt de ene affaire de andere op. En valt er dan een paar weken niets te beleven dan is er toch iemand die een schandaal verzint. Er staat altijd wel een krant of een TV-station klaar om van *niets* nieuws te maken. De grens tussen waarheid en verzinsel werd daarbij nooit zo schaamteloos moedwillig overschreden als vandaag. Wie berichtgeving met enige terughoudendheid benadert, wordt gek verklaard, aan plichtenleer lijkt geen behoefte meer, als er maar gescoord wordt! Deze mentaliteit is in staat de hele maatschappij te verzieken. De tekenen zijn er: oppervlakkigheid troef, schijn de norm, halfwerk geen punt meer. In alles heeft degelijkheid plaats geruimd voor cijfers, voor geld, voor prestige.

Men mag aannemen dat een *sluwerd* als Marc Dutroux deze mentaliteit doorheeft en geduldig zijn tijd heeft afgewacht om via zijn nonchalante bewakers de overheid – en dus de hele maatschappij – een neus te zetten. Met zijn kwalijke dossiers weet Dutroux dat een vluchtpoging op niets uitdraait, maar omdat hij niets te verliezen heeft, is elke uppercut die hij het systeem kan toebrengen een pleister op zijn wrok. Niemand is het gelukt om in het kabinet-Dehaene zoveel ravage aan te richten als Dutroux, twee topministers heeft hij tot ontslag gedwongen. Het hoofd van de rijkswacht heeft hij doen rollen en misschien slaagt hij er ook nog in om de magistratuur te treffen. Dat zou hij pas geslaagd vinden!

Deze kortstondige ontsnapping heeft de mentaliteit van oppervlakkigheid en gebrek aan beroepsernst blootgelegd, niet alleen bij de rijkswachters van dienst maar zeker bij hun oversten. Want de Belgische kwaal woekert van hoog tot laag, zij weerspiegelt hoe verziekt het bestel in België is.

Waarom leggen wij de nadruk op deze vaststelling? Omdat wij ervan overtuigd zijn dat de hele maatschappij aan bezinning toe is. Want welke toekomst heeft een samenleving waarin niemand zich nog verantwoordelijk voelt voor het algemeen belang? Kan het zijn dat "de wereld" te ingewikkeld geworden is voor de mens? Dat hij afhaakt omdat hij niet meer kan volgen? Vlucht hij in oppervlakkigheid weg omdat machteloosheid hem heeft overmand?

Want waartegen kijken wij aan? Een wereldwijde financiële macht, ongenaakbaar, onbereikbaar, allesbepalend. De techniek die het leven beheerst: de medische wetenschap, de ruimte, oorlog en vrede. De economie legt als een nieuwe dictatuur haar genadeloze wetten op. Wat moeten gewone stervelingen tegen deze dwingelanden beginnen? Is het te ver gezocht om deze wereld als hopeloos dolgedraaid te omschrijven? Is deze maatschappij onvermijdelijk de biotoop voor meerdere Dutroux?

Op het einde van vorige eeuw, in een periode dat de economie een definitieve breuk met het verleden had aangericht, gingen verlichte mensen op zoek naar remedies om te voorkomen dat arbeiders verpletterd zouden worden door de industriële revolutie. Beleven wij aan het einde van deze eeuw een gelijkaardige beweging? Vandaag heet de kwaal *globalisering*, een systeem waarin zelfs kinderarbeid opnieuw mogelijk is! Zijn de politici gedoemd om de feiten achterna te hinken?

Als de Europese staatshoofden dit weekeinde gaan beslissen om de nationale munten door een eenheidsmunt te vervangen zullen zij een wezenlijk deel van hun soevereiniteit uit handen geven. Voor ons niet gelaten, alles went. Maar wie offert op het altaar van de internationale geldmachten moet weten wat hij uit handen geeft. Terecht merkt José Maria Gil Robles, de voorzitter van het Europees parlement, op dat democratische controle op het monetaire beleid van de Unie haast onbestaande is.

De voorzitter betreurt het dat de inbreng van de Europese volksvertegenwoordiging in het economisch beleid zich tot informatie achteraf beperkt. Het zal de Raad van ministers van Financiën zijn die het economisch beleid gaat bepalen. „Een ernstig democratisch tekort!", waarschuwt de EP-voorzitter.

Maar wie ligt daar wakker van in een land waar een vagebond een hele regering in de modder vastrijdt? Een paar dagen voor hij de Europese top in eigen huis ontvangt, staat eerste minister Dehaene voor schut. Niet zozeer door de fout van Marc Dutroux, maar omdat hij als premier de verpersoonlijking is geworden van de onmacht om dit land fatsoenlijk te besturen.

Of dit kabinet al dan niet ontslag moet nemen, is niet zozeer de vraag. Dit kabinet moet eens beginnen met regeren!

Maurits van Liedekerke

Damned?!

In Nederland rijst verzet tegen de sluipende verengelsing, zo meldde De Standaard vorige week. Meer nog dan hier in Vlaanderen menen Nederlandse bedrijven, universiteiten en horecazaken dat het gebruik van Engels i.p.v. Nederlands 'cool' is. Dat ze daarbij het Engels vaak geweld aandoen, schijnt hen niet te deren: het 'image' dat ze hebben des te meer. Sinds populaire kranten als De Telegraaf er hun ongenoegen over uitten heeft ook de modale Nederlander zijn pleinvrees overwonnen. Uit de talloze reacties blijkt dat ook hij niet zo opgezet is met de hype. Of het idee om het hele universitaire onderwijs in Nederland te verengelsen zal uitgevoerd worden, valt dan ook te betwijfelen.

Ontsnappen mag!

„Voor het feit dat ik niet was teruggekomen uit mijn penitentiair verlof werd ik niet veroordeeld. Ontsnappen is in België niet strafbaar, maar dan mag je bij die ontsnapping geen misdrijven begaan. Als je er bijvoorbeeld vandoor gaat door een gat in de gevangenismuur te maken, zul je worden veroordeeld voor het beschadigen van eigendommen. Er vandoor gaan doe je dus het best zonder brokken te maken."

Léopold Van Esbroeck, (ex-)gangster, in *Humo* van 21 april jl., vóór de ontsnapping van Dutroux.

◆ DOORDEWEEKS ◆

Ouders van jonge kinderen kunnen voortaan drie maanden ouderschapsverlof krijgen tegen een vergoeding van 20.000 fr. per maand. De werkgever moet de loopbaanonderbreker vervangen door een werkzoekende.

Bij een zwaar **verkeersongeval** op de A2 komen zes mensen om het leven. Ook het weekeindverkeer eist weer een hoge tol.

In één van de huizen van de Hongaarse dominee **Pandy** zijn de stoffelijke overschotten van acht mensen aangetroffen. Geen van hen was familie van de verdachte van seriemoord.

Tiny Mast, de moeder van Kim en Ken, zal bij de komende verkiezingen fungeren als **lijstduwer** van Agalev.

Willy Vermeulen, de gewezen topman van het Hoog Comité van Toezicht stapt uit de PNPb van Paul Marchal. In het Belang van Limburg zegt Vermeulen zich **bedrogen** te voelen, o.m. omdat Marchal niet wil samenwerken met 'andere politieke initiatieven en bewegingen'. Bovendien zaten op de nationale partijbijeenkomsten „veel zeer conservatieve mensen uit Brussel en Wallonië". Ook het leiderschap van Paul Marchal wordt betwist: „Marchal en voorzitter Similon delen alleen de lakens uit. In de partijstatuten komt het woord 'afzetten' trouwens veel meer voor dan 'aanstellen'." Vermeulen wil opnieuw een 'onafhankelijke positie in het middenveld'.

Er zal toch een **referendum** gehouden worden in St.-Niklaas. De lokale VLD sluit zich aan bij de plaatselijke oppositie.

Sanne heeft aan al dat liggend gehandkus een hernia overgehouden en zal de rol van **Sneeuwwitje** laten voor wat ze was.

Régina Louf kan haar oren niet **geloven**: tot die conclusie kwam ook het gerecht na onderzoek van haar getuigenissen in de moorden op 2 meisjes. X1's ouders dienen klacht in tegen hun dochter wegens eerroof. De door Louf beschuldigde 'pooier' heeft dan, volgens De Morgen, wel weer bekentenissen afgelegd.

DREIGING

Dinsdag 21 april maakte *De Standaard* bekend dat de auditeur van de Raad van State in een advies de visie van Vlaams minister van Binnenlandse aangelegenheden *Leo Peeters* (SP) op de interpretatie van de faciliteitenregeling, onderschrijft. *Laurette Onkelinx* (PS), minister-president van de Franse gemeenschap, dreigde ermee de zaak op de federale regeringstafel te brengen. De burgemeesters *François Van Hoorbrouck* en *Christian Van Eycken*, respectievelijk van Wezembeek-Oppem en Linkebeek verklaarden de rondzenbrief naast zich te zullen blijven neerleggen.

TRIPARTITE

Federaal premier *Jean-Luc Dehaene* hield voet bij stuk, bleef elk commentaar weigeren, een communautaire crisis kan hem gestolen worden. Dehaene wil zonder al te veel communuataire perikelen naar verkiezingen. De CVP heeft andere troeven op zak: de Euro, werkgelegenheid, justitiële- en politiehervormingen. De CVP wil zich als een 'stabiele' en 'regeringsbekwame' partij profileren. Toch bleef de regering ter plaatse trappelen. Enkel de Belgische deelname aan de Euro bleek – evenwel zonder crisis – vast te staan. Het *Actieplan voor de Werkgelegenheid* moest nog op de ministerraad worden goedgekeurd. De sociale partners zijn er niet over te spreken. De ontwerpen op de politiehervorming zijn nog niet eens bij de plenaire vergadering beland, in de kamercommissie Binnenlandse Zaken bleven de meerderheidspartijen kibbelen. Voor de hervorming van Justitie moest medewerking van de oppositie verkregen worden. Dat is dringend nodig, want liefst 77 wetsontwerpen zitten nog in de federale pijplijn. Zowel Franstalige als Vlaamse liberalen twijfelen of ze wel medewerking zullen verlenen. Dat lijkt almaar nadrukkelijker af te hangen van een 'voorakkoord'. In de pers verschijnen berichten dat de volgende regering een 'tripartite' zou worden.

BRUSSEL EENTALIG?

Eén van de ontwerpen die (ex-) minister van Justitie *Stefaan De Clerck* (CVP) wou doordrukken, had betrekking op de taalkennis van de Brusselse magistraten. Onder druk van een sterke Franstalige lobby was hij bereid de tweetaligheid van Brussel verder op het spel te zetten. In een door hem klaargestoomd wetsontwerp stond geschreven dat het aantal Brusselse magistraten dat een grondige kennis van de tweede taal moet hebben, wordt verminderd tot een derde. Voor het ander derde wordt een 'voldoende kennis', lees: nagenoeg geen kennis, vereist. Het laatste derde heeft het recht ééntalig Frans 'te berechten'. Dat vonden de parlementsleden en senatoren, ook van de meerderheidspartijen, al te gortig. De Clerck werd duidelijk gemaakt dat hij zijn huiswerk mocht overdoen. Zoniet moest hij zijn ontwerp terug in de lade stoppen. Twee dagen later kon hij het mee naar huis nemen.

STATEGISCH PLAN

Intussen bereidt de CVP een strategisch plan voor de nakende staatshervorming voor. Dat moet voor de zomervakantie klaar zijn. Verwachtte de CVP in juni verkiezingen? Alle partijtenoren, de CVP-voorzitter, de fractieleiders, medewerkers van de minister-president en de premier, buigen zich over het plan. De hoofdlijnen staan vast: defederalisering van de gezondheidszrogen, de kinderbijslagen, de gemeente- en provinciewet en uitbreiding van fiscale autonomie voor de deelstaten. Met haar plan wil de CVP de agenda in de commissie-Staatshervorming van het Vlaams parlement, voorgezeten door *Johan Sauwens* (VU), beheersen. Veel manuevreerruimte wordt Sauwens blijkbaar niet gegund. Opvallend is wel dat de standen niet expliciet bij het CVP-overleg worden betrokken. Van het ACV is nochtans geweten niet op dezelfde communautaire lijn te staan.

DEMOCRATISCH?

Dindsdag 21 april stelde het Vlaams Blok haar communautaire strategie aan de pers voor. De strategie is precies dezelfde als deze verwoord door ANZ-voorzitter *Hugo Portier* in *WIJ* van 23 april. Vlaamse politici, aldus het Blok, moeten desnoods zonder dialoog met de Walen onvoorwaardelijk en meteen voor Vlaamse onafhankelijkheid kiezen. Dat noemt het Blok democratisch. Overigens meent de partij dat Brussel probleemloos bij het onafhankelijke Vlaanderen zal aansluiten. Of de Vlaamse, laat staan de Brusselse en Waalse bevolking het daarmee eens zijn, kan de partij worst wezen. Alleszins wordt de wil van de Vlaamse en Waalse bevolking ontzien. Ten aanzien van de Brusselse Franstaligen is het Blok wel bereid 'keiharde garanties' te verlenen. Zoals het er nu naar uitziet evolueert Brussel naar een ééntalige regio. Wat mogen de keiharde garanties dan wel inhouden? Het Blok zou beter een realistische strategie uitwerken die de belangen van de Brusselse Vlamingen verdedigt. Wordt Vlaanderen vandaag onafhankelijk, zoals het Blok het wenst, dan is Brussel voor Vlaanderen verloren of worden de Brusselse Vlamingen aan hun lot overgelaten.

Overigens zegt het Blok het beu te zijn dat er steeds een onderscheid wordt gemaakt tussen 'democratische volksnationalisten' en 'ondemocratische staatsnationalisten'. Voortaan moet iedereen het Blok tot de democratische volksnationalisten rekenen. Al zal dit niet makkelijk zijn want de partij zegt tegelijk te willen streven naar een Europa van de sterke staten. Het Europa van de regio's wordt afgedaan.

GROOT ALARM

Donderdag, drie uur in de nammiddag klonk groot alarm op het plein voor het Justitiepaleis van Neufchâteau. *Marc Dutroux*, de meest gehate man van het land, wist zich, terwijl hij zijn dossiers inkeek, van twee begeleidende rijkswachters te bevrijden. Vragend om een bijkomend dossier stuurde hij de ene rijkswachter

M. Cels

Van Rossem blijft leukerd uithangen vanuit gevangenis.

Redmond

Waarde Heer Hoofdredacteur,

Vriend De Liedekerken ik ben er zeker van dat ook bij u de koekoek moet gedampt hebben toen gij hoorde dat Marc Doutrèwe ontsnapt was. Ik heb direct mijn pint in 'De Meter' laten staan, onzen Adam veilig op de zolder opgesloten en ben met Ludwina naar de Ardennen gereden om te kijken of ik niet kon helpen. De Bruine Maesen deed hetzelfde, maar had zich – achteraf bekeken – toch beter gene Renault Mégane gekocht. Toen hij dan in 't Frans nog probeerde uit te leggen dat die agenten niks met zijn gat van doen hadden, mocht hij het in 't buske gaan vertellen.

Het was al laat toen wij tevreden terugkeerden en hoorden dat De Klerk en Vande Lannooit hunne C4 hadden gekregen. De Liedekerken ik zeg u dat de kaloten nog altijd dezelfden zijn gebleven: de goeden gaan nog altijd eerst. Dat moet alweer het einde van een politieke generatie geweest zijn, want ik zag dat Tobback alweer de plezantste stond te doen aan zijn gemeentehuis.

Nu zitten de twee Vlaamse regeerderspartijen opnieuw met twee ministers die denken dat ze de gewone mensen kunnen afblaffen. Daaraan zult gij toch wel wat doen hè, De Liedekerken?

Ik hoop nochtans dat Tobback en Dehaene hun hormonen wat kunnen beheersen. Ik lees immers overal dat de mannelijke zaadcellen vele vijanden hebben. Als ik het moet geloven mag de man niet meer in bad gaan, niet meer zitten, niet meer roken en zich niet meer warm kleden. Voor ge het weet moogt ge nog gene sex meer hebben! 'De bal ligt in het kamp van de man' heb ik al van één van die welopgeleide heren mogen vernemen. Dat ze er waarschijnlijk nog minder van weten dan ik en gij, De Liedekerken, moge daaruit blijken: 'De ballen hangen in het kamp van de man' moet het zijn natuurlijk!

Uw gespierde,

De Gele Geeraerts

wandelen, de andere duwde hij omver, terwijl zijn – niet geladen - wapen werd ontnomen. Deze rijkswachter rende in paniek en tevergeefs achter de kinderbeul aan. Hij had de autosleutels in de zak zitten, zodat de andere rijkswachter zijn voertuig niet kon starten. Intussen was de vogel gaan vliegen. Terzelfdertijd vroeg VU-kamerlid *Geert Bourgeois* in de Kamer van Volksvertegenwoordigers aan minister van Justitie De Clerck of de regering kon instemmen met de uitspraak van CVP-kamerlid *Tony Van Parys* over de defederalisering van Justitie. De minister deed de uitspraak af als een „persoonlijke opmerking." In de Wetstraat werd gefluisterd dat Van Parys spijt heeft van zijn persoonlijk idee. Wie weet zou hij ooit nog eens minister kunnen worden...

GEEN ANDERE UITWEG

Even voor vier uur, is een nietsvermoedende premier Dehaene van plan om zich van Senaat naar Kamer te begeven. Daar moet immers de herziening van grondwetsartikel 103 over de ministeriële verantwoordelijkheid gestemd worden. De stemming gaat niet door, de politici worden op de hoogte gebracht van de 'ontsnapping'. In de Kamer wordt de vergadering meteen ontbonden. In de Senaat vraagt *Bert Anciuax* de schorsing van de vergadering aan, maar daar wordt niet op ingegaan. Rond zevenen 's avonds wordt Dutroux ingerekend. De regering is gered. Om 19.u 45 meldt Dehaene in de Kamer dat minister van Binnenlandse Zaken *Johan Vande Lanotte* en van Justitie *Stefaan De Clerck* hun verantwoordelijkheid nemen en opstappen. Van zodra het nieuws bekend was geraakt, beseften de top van SP en CVP dat er geen andere uitweg was. Toch heerste nog enige twijfel. Er werd eerst over en weer gebakkeleid of de ontsnapping een zaak was van de rijkswacht, waarvoor Vande Lanotte bevoegd is, dan wel van Justitie, waarvoor De Clerck bevoegd is.

ALS DE KIPPEN BIJ

Hoe dan ook, zowel de PRL-FDF als de PS waren er als de kippen bij om het ontslag van de twee Vlaamse ministers te eisen. Diezelfde eis werd even later door de PSC verwoord. Ook de Vlaamse oppositiepartijen hadden onverwijld het ontslag van beide ministers gevraagd. In naam van de VU, stelden waarnemend voorzitter *Patrik Vankrunkelsven* en kamerlid *Geert Bourgeois* rond 17.u 15 de vraag of niet „*de collectieve verantwoordelijkheid van de gehele regering gold. De gebeurtenissen in augustus 1996 hebben van de hervorming van justitie en politie een topprioriteit van deze regering gemaakt. De ontsnapping van Dutroux toont andermaal aan dat deze regering niet in staat is dit land op behoorlijke wijze te besturen.*"

Ook Agalev, VLD en PRL vroegen zich even later af of de regering kon aanblijven. Opvallend is dat deze partijen hun scherpe stellingname hebben afgezwakt. Nu een hertimmerde regering zo snel mogelijk hervormingen wil doorvoeren, zijn Agalev, PRL en VLD bereid de regering eventueel te 'depanneren'. Het kan verkeren: de drie urend durende ontsnapping van Dutroux heeft ertoe geleid dat de communautarie brandhaarden – althans voorlopig - worden geblust en dat de niet-paritarie regering vrijdag jl. probleemloos het Actieplan voor de Werkgelegenheid heeft goedgekeurd.

E. Peustjens

Met ons gaat alles goed, dank U!

Redmond

De druk op de vertimmerde federale regeringom zo snel mogelijk de politiehervorming door te voeren, is toegenomen. Criminoloog Brice De Ruyver, daarentegen, pleit voor de splitsing van Justitie én politie.

De Ruyver: „Defederaliseer politie."

Op 8 oktober 1997 nam VU-kamerlid *Geert Bourgeois* ontslag uit de commissie-*Verwilghen*. De dag voordien had premier Dehaene de 'State of the Union' in de Kamer voorgelezen. Meteen bleek dat de regering weigerde de aanbevelingen van de commissie-Verwilghen op te volgen. Onder druk van vooral de PS werd een nodeloos ingewikkelde politiehervorming ontworpen. In feite werd er een 'nieuw' paraplu-systeem, met talrijke tussennvieaus en middenkaders, gecreëerd. De lokale politie zou uit twee korpsen bestaan, waardoor eenheid van bevel uitbleef en er naast en tegen elkaar zou worden gewerkt. Vooral de door de regering voorziene niet-geïntegreerde, onwerkbare politiehervorming werd door een groot deel van de oppositie, de pers en het publiek op de korrel genomen.

Toch was en is er meer, veel meer. Leidde de tegenkanting van de PS tot een onwerkbare politiehervorming, dan zou onder invloed van de SP een uiterst ondemocratische hervorming tot stand komen. Niet de parlementaire commissies, zoals in andere landen, maar de nationale politieraad en het externe controle-orgaan, beiden samengesteld uit een beperkte elite, zouden een politiemacht van 36.000 man controleren. De nationale politie zou een door de rijkswacht gewenste 'superpolitie' worden die alle andere korpsen opslorpt. In tegenstelling tot de door de commissie-Verwilghen en eerder door de Bendecommissie aanbevolen *gedecentraliseerde* politiestructuur, bedacht de regering een *gedeconcentreerd* politiekorps. Er zou een sterk hiërarchisch geleid korps opgebouwd worden, zonder enige beslissingsmacht op lokaal niveau, want zelfs de gemeentelijke politie wordt in de hiërarchie van de nationale politie opgenomen. Bourgeois sprak van een „*absolutistische hervorming die tot gevaarlijke toestanden kan leiden. Al dan niet toevallig gaat deze tendens gepaard met de ontkrachting van het federale principe. In tegenstelling tot in andere federale staten, biedt het politiemodel van de regering geen enkele ruimte voor de organisatie van de politie én op federaal niveau én op deelstaatniveau.*"

In het onlangs verschenen boek *De Blauwe Ridders* legt auteur *Jos Vander Velpen* haarfijn uit hoe sinds eind jaren 1980 rijkswachtgeneraal *Willy Deridder*, eerst met Binnenlandminister *Louis Tobback*, nadien met *Johan Vande Lanotte*, beiden SP, de almacht van de rijkswacht heeft voorbereid. Ironisch genoeg kon de creatie van 'de staat in de staat' dankzij de affaire-Dutroux en onder het mom van een door het parlement en het 'volk' gewenste eenheidspolitie versneld worden. Nu Tobback, de gewiekste onderhandelaar en inspirator van de door de regering voorziene politiehervorming, andermaal de functie van Binnenlandminister opneemt, zal „achter de hervorming extra vaart worden gezet én moeten geen inhoudelijke vernieuwingen worden verwacht." Kortom, de meest gehate man van België kan er door een 'ongelooflijke' ontsnapping toe bijdragen dat zonder inspraak van het parlement, laat staan de oppositie, een gevaarlijke politiehervorming wordt doorgevoerd. Bovendien dreigt een al te onmachtig justitie-apparaat op de maat van de gewenste super-politie gesneden te worden.

Twee dagen voor de ontsnapping van Dutroux, verweet de Gentse criminoloog en gewezen expert van de commissie-Verwilghen, prof. *Brice De Ruyver*, de Waalse partijen van de nakende politiehervorming „*een draak te hebben gemaakt. Wat men binnen de Commissies-Verwilghen en-Huybrechts had ontwikkeld*", aldus De Ruyver in *Humo* van 21 april, „*was absoluut geen piramidaal systeem. Dat was een gedecentraliseerde, doorzichtige organisatie, met duidelijke gezagsrelaties, met verantwoordelijkheden die goed vastlagen en met gewaarborgde controle door de gemeenteraad en het parlement.*" De Gentse professor, alles behalve een communautaire scherpslijter, vraagt zich af „*of wij om dit land nog samen te houden de weg van de onwerkbare compromissen moeten blijven bewandelen? Voor mij is het antwoord nee. Ik voel aan dat men over deze materie in Vlaanderen totaal anders denkt. En dus vind ik dat we ernstig moeten overwegen om nog één keer een verregaande staatshervorming door te voeren en dat we politie en justitie moeten defederaliseren.*"

(evdc)

Stof tot spreken

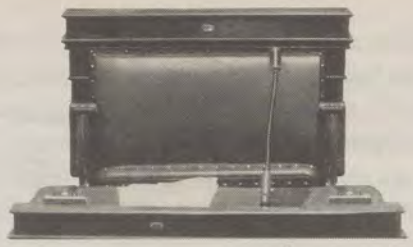

„Het lijkt mij zo te zijn dat inderdaad het advies van het Instituut voor het Archeologisch Patrimonium diende te worden ingewonnen, indien de bouwaanvraag diende te worden behandeld overeenkomstig artikel 48 van de stedenbouwwet (...)". Uit een antwoord van Vlaams minister van Ruimtelijke Ordening Baldewijns aan Johan Sauwens over het slotklooster in Opgrimbie. Sauwens vroeg ook waarom voor de vergunning van winkels, werkplaatsen en kantoren groter dan 300 m2 wél een openbaar onderzoek noodzakelijk is en voor een klooster met een oppervlakte van 1ha 28a niet? „Ik kan enkel vaststellen dat een klooster niet is opgenomen in artikel 3 van het koninklijk besluit van 6 februari 1971 betreffende de behandeling en de openbaarmaking van de bouwaanvragen." luidde het. Het Vlaams parlement een glazen huis?

◆ WETSTRAAT ◆

De VU vindt het voorontwerp van wet inzake de uitbreiding van het personeelskader van magistraten en griffiers onaanvaardbaar. De uitbreiding is nadelig voor Vlaanderen.

Durven terugfluiten

Het doel van het op 20 maart 1998 goedgekeurde voorontwerp van wet is tweevoudig. Zo zou de gerechtelijke achterstand op bepaalde plaatsen weggewerkt moeten worden. Bovendien moet de bijkomende werklast opgevangen worden als gevolg van nieuwe wetgeving zoals de wet-*Franchimont*.

NATTE VINGERWERK

De VU is van mening dat het ontwerp de beoogde doelstellingen niet zal inlossen. Na drie jaar had ex-minister van Justitie *Stefaan De Clerck* (CVP) zelf nog geen zicht op de gerechtelijke achterstand. Er bestaat bovendien geen duidelijkheid over wat daaronder moet worden verstaan. Slechts van twee parketten werd een stand van zaken achterhaald. De resultaten werden niet vrijgegeven... De reële werklast per magistraat is niet gekend. *„Als de diverse rechtbanken en parketten niet doorgelicht zijn; als er geen definite is over wat onder gerechtelijke achterstand valt; als de werklast niet op uniforme wijze in kaart is gebracht; als de vele mogelijke, vaak niets kostende maatregelen om de procesgang te versnellen niet genomen zijn. Dan is de voorgestelde kaderuitbreiding puur natte vingerwerk. Daardoor loopt bovendien diegene die veel werkt het risico gestraft te worden, terwijl diegene die weinig werkt kans maakt om beloond te worden!"*

De federale regering heeft ook geen rekening gehouden met de hervorming van de fiscale procedure die voor de Rechtbanken van Eerste Aanleg veel bijkomend werk zal teweegbrengen. Het aantal bijkomende raadsheren, 18 in totaal, zal zeker in Antwerpen (4) en Gent (3) onvoldoende zijn tegenover de toenemende bevraging van de Kamer van Inbeschuldigingstelling (KI) eens de wet-Francimont in werking treedt. Deze wet plaatst ook het te geringe aantal onderzoekersrechters voor een onmogelijke taak.

E. Peustjens

Zal de nieuwe minister van Justitie meer rekening houden met de Vlaamse belangen?

BENADELING

Nu reeds worden de Vlamingen in de gerechterlijke wereld serieus de das omgedaan. Zo krijgen de Vlaamse rechtzoekenden minder rechtbedelers en dus een tragere procesgang. Bovendien hebben de Vlaamse juristen minder carrièrekansen dan hun Francofone collega's. Overigens, voor hetzelfde loon moeten de Vlaamse magistraten harder werken als de Franstalige collega's. Het voorontwerp van wet schaft deze discriminaties niet af. Integendeel, de benadeling van de Vlamingen wordt erdoor bestendigd.

Zo blijft de onhoudbare pariteit bij het Hof van Cassatie bestaan. In de Hoven van Beroep in Antwerpen en Gent zal de werklast nog steeds 30% hoger liggen dan in deze van Bergen en Luik. Houdt men Brussel buiten beschouwing, daarover zijn niet eens uitgesplitste cijfers beschikbaar, dan zijn er momenteel in de Rechtbanken van Koophandel per Vlaamse rechter 902 inleidingen, terwijl er per Waalse rechter slechts 655 inleidingen zijn. Daardoor ligt het werkritme er voor de Vlamingen 38% hoger dan voor de Franstaligen. Met de voorgestelde wijziging is dat nog altijd 18%! De noodzakelijke personeelsuitbreiding van de Rechtbanken van Koophandel in Antwerpen, Brussel en Kortrijk wordt 'uitgesteld' én is afhankelijk van een bijkomende 'evaluatie'. Voor diezelfde rechtbanken in de Waalse regio is van een uitstelling, noch evaluatie sprake. Ook bij de Rechtbanken van Eerste Aanleg blijft het huilen met de Vlaamse pet op. Ook daar wordt het Vlaams-Waalse onevenwicht aangehouden.

„3Het voorontwerp is onaanvaardbaar. De VU roept magistraten, advocaten en rechtzoekenden, met inbegrip van bedrijven en hun organisaties, op om de aanpassing van het ontwerp te eisen. Ook de andere Vlaamse partijen zouden zich moeten verzetten. De gewezen minister van Justitie bewees dat hij niet uit het goede Vlaamse hout gesneden is. Zal de nieuwe minister een andere houding aannemen?

(evdc)

Grensoverschrijdende milieuhinder

In de Waalse gemeenten *Oupey* en *Visé* is de uitbater *Intradel*, met behulp van een bijkomende vergunning, volop bezig de stortplaats *Hallembaye* met liefst 5,6 miljoen m3 uit te breiden. In het kader van het *Milieu-Effecten-Rapport* (MER) lopen daartoe verschillende onderzoeken. Deze brachten reeds aan het licht dat de uitbreiding van de stortplaats verregaande gevolgen heeft voor gezondheid en milieu.

Het Waals gewest heeft daar geen oren naar, wil niet eens de afhandeling van het onderzoek afwachten en schaadt daardoor niet enkel de gezondheid van de eigen volksgenoten, maar ook deze van Vlaamse burgers. De Waalse dorpen liggen respectievelijk vier en twee kilometer van de Limburgse gemeenten Riemst en Voeren. Het onder toezicht van de provincie Luik en het Waalse gewest gehouden MER heeft geen rekening gehouden met grensoverschrijdende effecten. Dat is nochtans wettelijk verplicht. Bovendien bepaalt het Samenwerkingsakkoord tussen het Waals-, Brussels- en Vlaams gewest dat bij dergelijke projecten grensoverschrijdende informatie moet uitgewisseld worden. Ook daaraan heeft het Waals gewest verzaakt. Het samenwerkingsakkoord schrijft tevens voor dat ter zake de inwoners van een naburig gewest, in casu het Vlaams gewest, op dezelfde wijze moeten kunnen deelnemen aan het openbaar onderzoek als de eigen inwoners. En ook dat is niet gebeurd.

Over één en ander interpelleerde Vlaams VU-parlementslid *Johan Sauwens* Milieuminister *Theo Kelchtermans* (CVP). Deze is bereid gerechtelijke stappen te zetten tegen de uitbreiding van de stortplaats. Toch wil hij eerst het intergewestelijk overleg afwachten. Intussen heeft Sauwens de minister gevraagd dat de Vlaamse milieu-administratie alvast een onderzoek naar de gevolgen van Hallembaye voor het leefmilieu zou verrichten. Het onderzoek moet betrekking hebben op geurhinder, mogelijke verontreiniging van het grondwater en uitstoot van schadelijke gassen.

(evdc)

Accident de parcours?

Op 5 april jl. verbood de Brusselse burgemeester *François-Xavier de Donnea* (PRL-FDF) een betoging van de actiegroep *Ja, Maar*. Deze groep verzet zich tegen het onvoorwaardelijk toekennen van gemeentelijk stemrecht aan EU-onderdanen en wou dat voor het CVP-partijsecretariaat duidelijk maken. Op basis van 'veiligheidsredenen' werd de nochtans ludieke actie verboden, werden de actievoerders opgepakt, bovendien geruime tijd opgesloten, terwijl vrouwelijke manifestanten zich dienden te ontkleden.

„Heeft de burgemeester geen misbruik gemaakt van zijn politionele bevoegdheden om het grondwettelijk recht op vrije meningsuiting te beknotten?" Zo vroeg VU-kamerlid *Karel Van Hoorebeke* aan de intussen opgestapte minister van Binnenlandse Zaken *Johan Vande Lanotte* (SP). *„Maakten rijkswacht en politie zich niet schuldig aan machtsmisbruik om manifestanten zonder meer op te pakken en gedurende ruime tijd opgesloten te houden? Kan de minister bevestigen dat vrouwelijke manifestanten zich dienden te ontkleden? Zijn dit voor de minister aanvaardbare praktijken? Zoniet, wat zal hij hiertegen ondernemen?*

De gewezen minister antwoordde dat hij de burgemeester om een verklaring heeft gevraagd, dat het comité-P zich over het politieoptreden buigt en dat hij vermoedt dat het onderzoek nog aan de gang is. „Blijkbaar werd de zenuwachtigheid ten top gedreven, intussen zijn de gemoederen bedaard, men hoeft in de weigering van het verzoek geen poging te zien om het betogingsrecht in te perken."

Karel Van Hoorebeke: *„Het interne onderzoek zal allicht meer duidelijkheid brengen. Laat ons hopen dat het hier om een 'accident de parcours' ging."*

Als hij maar geen voetballer wordt...

Op verzoek van de redactie las Jan Caudron, lid van de VU-sportcommissie, een boek over voetballende kinderen en kwam onder de indruk van wat hij sinds lang wist: dat voetbal veel meer is dan voetbal. Deze oud-sportleraar raadt ouders en opvoeders de lezing van het werk aan.

P. Van Belle

SAMENLEVING

Paul Carlier en Liesbeth Cooymans hebben een leerrijk en aangrijpend boek geschreven over onze populairste maar tevens zeer omstreden volkssport, het voetbal. Zoals elke passie kan voetbal prachtig zijn. Maar ook hier gaat het tegelijk over veel geld en veel macht. *Om de poen is het te doen.*

POSITIEVE INVLOED

Elk jaar voelen duizenden kinderen zich aangetrokken om te gaan voetballen. De Belgische Voetbalbond telt 442.457 leden en is nog steeds niet gesplitst zoals het Vlaams decreet van 2 maart 1977 het nochtans oplegt.

Help! Mijn kind voetbalt! Is met veel brio en deskundigheid geschreven door twee vakmensen die de beide zijden van de medaille belichten en dat soms op een ontroerende manier.

Het is een inleiding voor onwetende ouders in de nieuwe wereld die opengaat als hun zoon of dochter bij een voetbalclub aansluit. Het boek geeft een antwoord op alle mogelijke vragen, het geeft tips en goede raad, maar formuleert ook kritische bedenkingen over de wereld van het jeugdvoetbal.

Wie koste wat het kost moet winnen omwille van het geld belandt onvermijdelijk in brutaliteit en omkoperij. De schandalen rond Anderlecht zijn maar één voorbeeld van hoe het er aan de top soms toegaat.

Als oud-sportleraar en lid van de VU-sportcommissie heb ik steeds gewaarschuwd voor overdreven competitie en gepleit voor het beoefenen van de sport als gezonde vrije tijdsbesteding louter voor het plezier, samen met vrienden. Wetenschappelijk werd aangetoond dat lichamelijke inspanning in het algemeen een positieve invloed heeft op de intellectuele en cognitieve prestaties, en dit zo wel bij kinderen als bij volwassenen en ouderen. Een kind dat graag en gemakkelijk voetbalt, zal zeker goede schoolresultaten blijven behouden, op voorwaarde dat de fysieke belasting niet te zwaar wordt.

...ZE SCHOPPEN HEM HALFDOOD

De auteurs geven de goede raad onze kinderen bij voorkeur te laten aansluiten bij een klein, gewestelijk clubje, liefst zo dicht mogelijk bij huis, op voorwaarde dat de club over een goede trainer beschikt, en een toffe sfeer uitstraalt. De jeugdtrainer draagt een grote verantwoordelijkheid omdat hij zijn spelers „fairplay" moet bijbrengen en een sportief gedrag, ook in het dagelijks leven. In tegenstelling tot Nederland, waar de KNVB in haar reglementen bepaalt dat alle trainers een diploma moeten hebben, kan in het Belgisch voetbal in principe iedereen voetbaltrainer worden. Ook de negatieve kanten worden in het boek belicht. In Europa is voetbal verantwoordelijk voor de helft van alle sportletsels. 3,5% tot 10% van alle kwetsuren die in een ziekenhuis worden behandeld, zijn door voetbal veroorzaakt. Dit is de bevestiging van mijn licentiaatsthesis over hetzelfde onderwerp aan het Leuvens Sportinstituut. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat 80% van alle sportletsels door preventie kan voorkomen worden. Een inspanning beginnen zonder opwarming is zondigen tegen het meest elementaire beginsel van de sport en vraagt dus om moeilijkheden.

Ook de bladzijden over doping en voeding zijn het lezen waard alsook het transfersysteem. Het vroegere overgangsstelsel, dat gelukkig tot het verleden behoort, was een regelrechte geldklopperij en een doorn in het oog van vele jonge sporters en hun ouders.

Professor Roger Blanpain, een autoriteit in het Arbeidsrecht en oud-VU-senator, was de allereerste die wees op de onwettelijkheid van het transfersysteem. Hij ijverde jarenlang met succes tegen de verkoop van sportbeoefenaars en de regelrechte mensenhandel. Blanpain is de verdediger bij uitstek van de rechten van de niet-professionele en jeugdige sportbeoefenaar. Door het beruchte arrest-Bosman van het Europese Hof, eind 1995, werd het transfersysteem in heel Europa onwettig verklaard met het gevolg dat een voetballist voortaan bij het einde van zijn contract naar gelijk welke andere club in de Europese Unie kan overgaan zonder transfergeld.

M. Herremans

Een kind dat graag en gemakkelijk voetbalt, zal zeker goede schoolresultaten blijven behouden, op voorwaarde dat de fysieke belasting niet te zwaar wordt.

MOEILIJKE KEUZE

Het Vlaams decreet over het statuut van de niet-professionele sportbeoefenaar bepaalt, sinds begin 1997, dat alle jongeren en andere amateurs, vrij hun sport kunnen beleven in de club van hun keuze. De KBVB heeft het Vlaams decreet aangevochten maar kreeg voor het Arbitragehof ferm ongelijk. Wel besteed!

Het hoofdstuk 11 over *Voetbal is Big Business* laat ons de lelijke kant van de sport zien met duizelingwekkende bedragen en een jaaromzet van 1.000 miljard dollar!

De topclubs in België besteden gemiddeld slechts 8% van hun begroting aan de jeugd. Veel te weinig! In Nederland is dat verplicht 14%.

Ontroerend is de getuigenis van de vader van Franky Van der Elst, de kapitein van de Rode Duivels, die een traan wegpinkt bij het spelen van het Belgisch volkslied. Dat veruit de meeste van de Belgische topsporters eigen Vlaamse leeuwen zijn, staat echter niet in het boek. Maar dat wisten wij al.

Ik heb dit merkwaardig en leerrijk boek in één ruk uitgelezen en kan het warm aanbevelen aan alle sportievelingen in het algemeen en de ouders van voetballende kinderen in het bijzonder. Zij staan soms voor de moeilijke keuze tussen een sportloopbaan of studies.

Jan Caudron

⇨ *Help! Mijn kind voetbalt! Paul Carlier & Liesbeth Cooymans. Uitg. Epo, Berchem/Antwerpen, 1998, 184 blz., 598 fr.*

Elk jaar voelen duizenden kinderen zich aangetrokken om te gaan voetballen.

Zaterdag 30 mei
VU-Randdag in
Alsemberg.

Kies de kant

van de Rand!

Het Vlaams karakter van de Vlaams-Brabantse Rand wordt bedreigd.
Franstalige mandatarissen, gesteund door hun partijvoorzitters,
treden de gemaakte politieke afspraken met de voeten en negeren
de rondzendbrieven van de Vlaamse ministers.
De VU wil hiertegen een krachtig 'nee' laten horen. Op de VU-Randdag,
op zaterdag 30 mei, in het Cultureel Centrum De Meent in Alsemberg.
Ook u wordt er verwacht. Om samen met ons massaal de kant van de Rand
te kiezen. En er aansluitend met het hele gezin een fijne, ontspannende dag
van te maken.

Informatie en inschrijvingen VU-Randdag: Barrikadenplein 12, 1000 Brussel.
Tel. 02/219 49 30 - Fax 02/217 35 10.

AP

Na zijn Afrika-rondreis begin april 1998 nam VS-president Clinton onmiddellijk contact op met eerste minister Blair en bood hem zijn goede diensten aan. De eindonderhandelingen tussen de Ierse en de Britse regering en unionisten en nationalisten waren toen al opgestart. Clinton wou een belangrijke rol spelen, zij het achter de schermen.

Blair en Clinton hadden beiden een grote invloed bij de vredes-onderhandelingen.

Amerika speelde vitale rol bij Noord-Ierse vrede

Tijdens de Goede Week stierf de moeder van *Taoiseach* Ahern. Clinton belde de Ierse leider om hem zijn rouw te betuigen. Meteen een kans om op de hoogte gesteld te worden van de stand van zaken bij de onderhandelingen.

RISICO'S

Beide telefoontjes geven duidelijk aan wat de rol was van het Witte Huis gedurende de vredesgesprekken. De Amerikanen waren nooit een actieve onderhandelaar, dat zou de unionisten te achterdochtig gemaakt hebben. Wel stonden ze steeds aan de zijlijn om hun goede diensten aan te bieden. Maar van Clinton zelf was geweten dat hij nogal wat presidentieel gewicht in de schaal wou werpen om ervoor te zorgen dat het vredesproces zou lukken.

In heel wat toespraken bracht hij het Noord-Ierse probleem onder de aandacht van de publieke opinie. Telkens weer stelde hij dat degenen die erin zouden slagen een blijvende vrede tot stand te brengen de volledige steun van de VS zouden genieten. Maar steevast veroordeelde hij ook elke vorm van geweld.
Ook Clinton nam risico's. Tegen het advies van het ministerie van Buitenlandse Zaken en het diplomatiek korps in gaf hij Sinn Fein-lieder Gerry Adams de toelating de VS te bezoeken, zelfs op het moment dat het IRA de wapens nog niet had neergelegd. Daar kwam verandering in toen het IRA in Londen in februari 1996 de eerste wapenstilstand schond door een bom te laten ontploffen waarbij twee mensen het leven verloren. De contacten tussen het Witte Huis en Sinn Fein werden prompt verbroken. Leiders van protestantse paramilitaire organisaties die de wapenstilstand wél naleefden kregen wel toegang tot het Witte Huis.
Toen de onderhandelingen vorig jaar begin september terug op gang getrokken werden met afgevaardigden van Sinn Fein (na de tweede wapenstilstand van de IRA in juli 1997) bleef de VS-regering officieel een geïnteresseerd toeschouwer. Maar niets was minder waar. Haast permanent waren er bilaterale gesprekken tussen ambtenaren van het Witte Huis en vertegenwoordigers van de onderhandelende partijen en de regeringen van Blair en Ahern.
Wellicht de meest wezenlijke bijdrage was de aanstelling van voormalig VS-senator George Mitchell. Die leverde een belangrijke rol bij het uitwerken van een verslag over de manier waarop de paramilitaire groepen ontwapend moesten worden. Later werd hij de voorzitter van de vredesonderhandelingen zelf.

IERSE ZAKEN

In Amerika leeft een grote groep uitgeweken Ieren. Die invloedrijke Iers-Amerikaanse lobby slaagde erin vertrouwelijke contacten tot stand te brengen tussen IRA en Sinn Fein enerzijds en het Witte Huis anderzijds. En in het Parlement werd die lobby vertegenwoordigd door de machtige senatoren Ted Kennedy en Chris Dodd. Clinton duidde bovendien Ted Kennedy's zuster Jean aan als VS-ambassadeur in Dublin.
In het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden bestaat er een commissie *Ierse Zaken* met een kleine honderd parlementsleden. En die volgden de vredesgesprekken op de voet.
Clinton maakte ook gebruik van een receptie op 17 maart ter gelegenheid van St.-Patricksday. Daar ontmoette hij de politieke leiders die bij de vredesgesprekken betrokken waren en drukte hen op het hart dat het ogenblik van "succesvolle eind-onderhandelingen" gekomen was.
Tijdens de lange nacht van Witte Donderdag op Goede Vrijdag bleef de president in het Witte Huis op post en volgde de gang van zaken op de voet. Naar verluidt zou hij op het cruciale ogenblik, op het moment dat de kaarten bijzonder moeilijk lagen, door telefoongesprekken met de afzonderlijke onderhandelaars de twijfelaars over de streep hebben getrokken.

Bart Staes

En waar stond de Europese Unie?

De Europese Unie pakte het Noord-Ierse probleem op een andere manier dan de VSA aan. Eigenlijk was de EU nauwelijks bij de onderhandelingen betrokken. Lange tijd heette het trouwens dat de Europese instellingen zich niet hoefden te moeien met de interne zaken van twee lidstaten. Ook binnen het Europees Parlement kwam de Ierse kwestie nooit verder dan de maandelijkse plenaire zitting over dringende en actuele kwesties. Zo hadden we in het EP debatten over de dood van de Ierse hongerstakers, over de Anglo-Ierse overeenkomst van 1985, over de bomaanslagen van zowel de IRA als de protestantse para-militaire organisaties. Tot een debat ten gronde kwam het eigenlijk nooit. Twee keer werd die lijn doorbroken.

NAAR BELFAST

De eerste maal begin 1994. Toenmalig EVA-Europarlementslid, wijlen Neill T. Blaney slaagde erin enkele tientallen collega's een ontwerp-resolutie te laten ondertekenen waarbij de discriminatie van Noord-Ierse katholieken/nationalisten inzake werkgelegenheid fel aan de kaak werd gesteld. De feiten leerden dat de katholieke bevolkingsgroep tot 2,5 meer kans had langblijvend werkloos te zijn dan de protestantse of unionistische bevolking. Geduldig lobby-werk zorgde ervoor dat de commissie *Sociale Zaken* van het EP besloot hierover een verslag op te stellen. Volksunie-Europarlementslid Jaak Vandemeulebroucke werd aangeduid als verslaggever. Samen trokken we in maart '94 naar Belfast waar we een tijdelijk hoofdkwartier vestigden in het Europa-hotel. We ontmoetten er vertegenwoordigers van alle actiegroepen, alle politieke partijen, de Noordierse administratie, alle kerken, alle vakbonden en werkgeversorganisaties. We werden er ook ontvangen door de toenmalige minister voor Noord-Ierland Patrick Mayhew. Pikant detail: we waren nog maar goed en wel vertrokken uit het hotel of één of andere para-militaire organisatie pleegde er nog maar eens een bomaanslag. Het Europa-hotel is dan ook Europa's meest gebombardeerde hotel. Het EP nam Vandemeulebroucke's verslag nog net voor de verkiezingen van 1994 in plenaire zitting aan. Het bevatte een hele reeks aanbevelingen over na te leven procedures bij de aanwerving van personeel of de regeling van bevorderingen, zowel binnen de private als de publieke sector.

SAMENWERKEN

In het najaar van 1994 legde de IRA de wapens neer. De Europese Commissie reageerde prompt en werkte een *Herstel- en Verzoeningsprogramma* uit. De Europese Unie maakte 24 miljard fr. vrij over een periode van vijf jaar. Meteen werd in het Europees Parlement voor de tweede maal ten gronde gedebatteerd over de Noord-Ierse kwestie. Bedoeling van het programma is over de hoofden van de ruziemakende partijen heen ervoor te zorgen dat op lokaal vlak zoveel mogelijk wordt samengewerkt tussen de twee vijandige gemeenschappen. De voorbije jaren werden er 20.000 voorstellen van projecten door NGO's ingediend. 11.000 ervan kregen een subsidie. Als bij elk project 20 mensen betrokken zijn, betekent dit dat de voorbije drie jaar zowat een kwart miljoen mensen voor het eerst gingen samenwerken op lokaal vlak. Het doorbreken van "apartheid" in de praktijk dus. Die bijdrage mag niet worden onderschat. Het is echt merkwaardig vast te stellen dat de EU-steun er uiteindelijk voor zorgde dat voor het eerst in hun leven Sinn Fein-aanhangers gingen gaan samenwerken met aanhangers van de extremistische Ian Paisley. Belangrijk was ook dat de EU weerstond aan de druk om de subsidiekraan te laten verlopen langs de traditionele overheidskanalen. De EU was ook bereid controversiële programma's te ondersteunen, zoals bijvoorbeeld steun aan de reïntegratie van voormalige politieke gevangenen.

NOODZAAK

Europees commissaris voor *Regionaal Beleid* Monika Wulf-Mathies ging sommige projecten persoonlijk ondersteunen. Zo maakte zij de jongste drie jaar zeven dienstreizen naar Noord-Ierland. Bovenaan slaagde ze erin het *Herstelplan voor Noord-Ierland* te laten voortbestaan, ook toen in februari 1996 de IRA het wapenstilstandsakkoord de lucht inblies.
De rol tijdens de onderhandelingen zelf was eerder miniem. Toch gebruikten de onderhandelaars het EU-voorbeeld om sommige practische problemen op te lossen. Het valt immers op dat de meeste nieuwe instellingen die gecreëerd werden (*Noord-Zuid Raad, Raad van de Eilanden*) zich enten op de EU-praktijk met tweejaarlijkse topvergaderingen van de regeringsleiders en thematische bijeenkomsten naar het voorbeeld van de *Raad van Ministers*.
Toch kunnen we ons de vraag stellen of ook hier niet is gebleken dat de Europese Unie nog steeds niet over de juiste structuren beschikt om belangrijke conflicten binnen en buiten haar grenzen op een degelijke manier aan te pakken. Daarover grondig nadenken wordt dringende noodzaak, zeker nu de uitbreiding van de EU actuele gespreksstof wordt. Die uitbreiding sluist immers hoe dan ook een aantal potentiële conflicten de Unie binnen.

(bs)

Wij
De regionale VU-krant

wij

Jean-Marie Bogaert: 30 jaar politieke inzet

Brugge was begin april in feest. Niet zozeer omdat de Ronde van Vlaanderen er opnieuw zijn uitvalsbasis had (hoewel ook daarom), maar vooral omdat hulde werd gebracht aan Vlaams volksvertegenwoordiger Jean-Marie Bogaert.
Onder het veelzeggende thema „met hart en ziel voor Vlaanderen" vierde Bogaert 30 jaar politieke inzet waarvan 20 jaar in dienstbaarheid als mandataris.
Het deed hem en zijn echtgenote Ethel zichtbaar deugd dat er zoveel volk op het initiatief was afgekomen: ruim 300 op de uitgebreide receptie in *'t Centrum* te Steenbrugge en nog eens 134 op de verzorgde feestmaaltijd in de *Lodewijk van Male.*

DESKUNDIG

De hoofdredacteur van een regionaal weekblad zag hierin een blijk van waardering voor een politicus die zegt waar hij voor staat, een rechtlijnigheid die niet altijd evident is in ons bonte politieke wereldje. „Daarmee heeft hij een plaats afgedwongen in de galerij van de VU-politici die in Brugge 'Vlaams-nationalistische geschiedenis' helpen schrijven."
In zijn welkomstwoord dankte arrondissementeel VU-voorzitter Luc Grootaerdt de gevierde die reeds in zijn collegejaren een "Vlaamse Leeuw" genoemd werd, voor zijn inzet en trouw. „Niet alleen de hoofdredacteur van Het Nieuwsblad sprak zich onlangs lovend uit over het parlementair werk van onze volksvertegenwoordiger, wij allemáál zijn fier op zijn werk én in de Brugse gemeenteraad én in het Vlaams parlement maar zeker ook als één van de stuwende krachten in onze dagelijkse VU-werking." Tijdelijk teruggetrokken VU-voorzitter Bert Anciaux hield een gesmaakte toespraak.
Daarin deed hij een publieke bekentenis. De sceptici in Brussel kregen ongelijk. „Jean-Marie heeft zich opgewerkt als deskundige van de partij als het over belangrijke economische thema's gaat. Hij luistert naar de bedrijfswereld, zonder er de klakkeloze spreekbuis van te zijn. Hij is rechtuit, het hart op de tong. Ge weet wat ge aan hem hebt", aldus Anciaux.
Ook Joël Boussemaere, voorzitter van VU-Groot Brugge had woorden van lof en dankbaarheid, „Wij waarderen de trouw waar mee je elke maand opnieuw uw politiek optreden toetst aan de lokale achterban en de VU-afdelingsbesturen."
Paul Van Grembergen, VU-fractievoorzitter in het Vlaams parlement, besteedde aandacht aan de politieke actualiteit en dankte Jean-Marie voor zijn gewaardeerde inbreng in de fractie.
Jan Fraipont, OCMW-raadslid voor de VU in Brugge, zag even om „in verwondering". Hij schetste de politieke betekenis van het jaar '68, toen een strekking binnen de VU zich aftekende waarbij het Vlaams-nationalisme gezien werd als een emancipatiebeweging voor meer democratie, openheid, sociale rechtvaardigheid én meer aandacht voor een schoner Vlaanderen.
Jean-Marie Bogaert speelde in deze beweging op lokaal vlak een leidende rol. „Hij was en is een dynamisch werker, met een sterke persoonlijkheid, betrokken bij elke activiteit van de partij. Een doener, met zin voor organisatie en efficiëntie wat eerder zelden is in de politiek. Jean-Marie is ook iemand met gezond verstand, die zonder schroom doordringt tot de grond van de problemen. Daardoor wordt hij in de gemeenteraad ook altijd, en zeker door de beleidsmakers, aandachtig beluisterd en vaak gevreesd.", aldus Fraipont.

HEERLIJK BOURGONDISCH

Recht uit het hart sprak Ingrid Reubens, provincieraadslid, „zijn vriendin uit Knokke" zoals ze zelf zei. Zij dankte Jean-Marie voor de „bijzondere" relatie die ze al die jaren (sinds '82 reeds) politiek hebben. In haar tussenkomst had ze het over het eerste oogcontact in 1982. Jan Standaert beschreef Jean-Marie toen als „dien jonge gast, hij is een soort burgemeester voor Sint-Kruis, hij kent veel, hij weet veel, hij kan 't goed zeggen, hij zal 't nog ver brengen..."
Ingrid herinnerde aan de periode dat Jean-Marie fractieleider was in de provincieraad (van 1991 tot 1995), aan de besprekingen in het achterzaaltje van *'t Brugs Beertje* en sommige „legendarische" tussenkomsten waar we geacht werden om „ons ploegwerk en ook gevreesd om onze kritiek"...
In zijn dankwoord bracht Jean-Marie Bogaert op zijn beurt hulde aan de vele trouwe militanten: sommigen op de voorgrond, velen vaak in de schaduw. Jean-Marie overhandigde bloemen aan Jef Inghels en Dries Morent, twee schoolvoorbeelden van trouwe militanten. Beide stonden op de lijst in 1976 toen Jean-Marie voor het eerst verkozen werd, waren toen al jaren belangeloos actief en zijn het nog steeds.
Ook voor zijn ouders en zijn twee zussen had Jean-Marie woorden van dank. Vooral in de beginjaren waren ze een onmisbare materiële en morele steun.
Bogaert dankte ook die vele vrienden binnen en buiten de partij die steunden om op plaktocht te gaan of borden te plaatsen, folders te bussen, mensen te overtuigen. „Dank aan allen die mij met goede raad politiek, menselijk, juridisch hebben bijgestaan en nog steeds bijstaan."
De feestmaaltijd was heerlijk Bourgondisch, net als gastheer Jean-Marie zelf. Het deed deugd met zoveel vrienden samen te zijn, hoorde je in de wandelgangen.
't Was lang geleden. Hij moet zolang niet meer wachten...

Limburg werkt aan Ruimtelijk Structuurplan

De provincie Limburg is thans druk bezig met de opmaak van het *Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan.* Ook de gemeenten werken aan een *Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan.* Om tot een goede afstemming te komen organiseerde de provincie een infonamiddag voor de gemeentebesturen. Belangrijkste onderwerpen waren communicatie en een stand van zaken.
Wat betreft de communicatie wil de provincie Limburg niet dezelfde procedure volgen als het Vlaams Gewest met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen door op het einde van de rit een dik boek op tafel te leggen en het inspraakproces te beperken tot het officieel openbaar onderzoek. Op dit moment is de provincie bezig met de inventarisatiefase, een beschrijving van de bestaande ruimtelijke structuur in Limburg aan de hand van vier thema's: stedelijke gebieden, buitengebied, gebieden voor economische activiteiten en lijninfrastructuren. Omdat de provincie voor de eerste keer een ruimtelijk structuurplan opmaakt, duurt de inventarisatiefase vrij lang. Toch is het provinciebestuur bijzonder opgetogen over de veelheid van gegevens die nu bij elkaar gevoegd worden.
Al deze gegevens moeten op elkaar afgestemd worden. De provincie Limburg hoopt de inventarisatiefase eind juni afgerond te hebben.
In het najaar zal de provincie op basis van alle gegevens een visie maken op Limburg om zo tot een ruimtelijk beleid te komen dat voor de komende 15 jaar richting moet geven aan de ruimtelijke ontwikkelingen. Er kan dan van gedachten gewisseld over de gewenste toekomstige ontwikkeling van Limburg.
De gemeenten worden dan weer uitgenodigd om kennis te nemen van de voorgestelde ontwikkelingen.
In die periode zullen ook groepen van gemeenten volgens gebied of onderwerp aan de gesprekstafel gevraagd worden.
Op dat ogenblik wordt ook een ruime informatiecampagne voor de bevolking opgestart.
De diensten van gedeputeerde Frieda Brepoels houden zich ter beschikkinng voor meer informatie.

Dann

Collega's in Provincieraad vinden Wilfried Vandaele beste spreker

◆ UIT DE REGIO ◆

Lieven Van den Broeck, graduaat *Public Relations* aan de Erasmushogeschool Brussel, hield een enquête bij de West-Vlaamse provincieraadsleden. Bijna ¾ van de hen stuurde het enquêteformulier terug. Van den Broeck legde de raadsleden een aantal vragen voor over de communicatie bij de provinciale overheid. Om de nieuwswaarde van zijn verhaal te verhogen, vroeg hij ook wie de provincieraadsleden in 1997 de beste spreker vonden.

VU-raadslid Wilfried Vandaele kreeg veruit de meeste stemmen achter zijn naam. Tweede, met drie keer minder stemmen, eindigde Dirk De Fauw (CVP). Opvallend was ook de waardering voor de persoonlijke getuigenis van Filiep Vandecandelaere (CVP) over stervensbegeleiding bij kinderen.

Wilfried Vandaele: *„Ik vind het bijzonder plezierig dat het collega's van andere partijen zijn die mij hebben gekozen. Met de stemmen van de Volksunie alleen zou het me immers niet gelukt zijn...".*

Wat de mondelinge taalvaardigheid van hun collega's betreft, vindt meer dan 4/5 van de provincieraadsleden dat die te wensen over laat. De leden van de Bestendige Deputatie scoren hier beter: 3/5 van de provincieraadsleden vindt dat de gedeputeerden duidelijk spreken en een begrijpelijke taal gebruiken.

PAPIERMOLEN

De enquête bracht ook interessante informatie aan over de communicatie binnen de provinciale instellingen in het algemeen.

Een meerderheid (3/5) van de provincieraadsleden vindt de teksten van de verschillende provinciale diensten en instellingen „helder en duidelijk". Een minderheid (2/5) vindt ze „te moeilijk en/of te lang".

De taal is gans het volk...

Stille optocht door Brussel

Dove leerlingen en studenten kunnen zeer moeilijk integreren in het technisch of algemeen secundair hoger onderwijs. De reden is dat de communicatie veel te moeilijk is.

In Nederland, Scandinavië en andere landen van de Europese Unie, kunnen dove studenten dankzij tolken met veel meer succes diploma's van het middelbaar en hoger onderwijs halen.

Dove jongeren bij ons eisen zoals horende of andere gehandicapte studenten het recht op goede studiekansen en verwerpen de te beperkte keuze aan studierichtingen.Daarom vragen zij de minister van Onderwijs om in september 1998 tolken ter beschikking te stellen van de cultureel dove jongeren die daarom gevraagd hebben.

Om deze eis kracht bij te zetten organiseren zij op 8 mei een *stille betoging*. De VU-werkgroep *Personen met een handicap* steunt het initiatief en roept op om mee op te stappen. Afspraak om 9u. aan het Centraal Station te Brussel.

☞ *Voor meer info: 02/232.04.97.*

Kies de kant van de Rand!

Micha Marah zong ooit „ik hou van alle zes". Een muzikaal eerbetoon aan de zes Vlaamse faciliteitengemeenten van de Rand en ondertussen een heuse hit die op elke Gordeldag nog altijd enthousiast wordt meegefloten.

Jammer genoeg wordt er vandaag in die Rand ook behoorlijk vals gefloten. Sommige Franstaligen dringen schaamteloos hun eigen deuntje op, in volstrekte wanklank met de gemaakte politieke afspraken. De conferentie van Franstalige mandatarissen uit de Rand, in aanwezigheid van de Franstalige partijvoorzitters Busquin, Michel en Nothomb, heeft dat onlangs nog maar eens pijnlijk beklemtoond.

De rondzendbrieven van de Vlaamse ministers Leo Peeters en Luc Martens kunnen, mogen niet worden genegeerd! Dat moeten wij op een waardige, maar besliste manier laten blijken. De Randdag die de VU op zaterdag 30 mei e.k. organiseert, biedt hiertoe het ideale forum.

De politiek moet er niet aan denken het Vlaams karakter van de Vlaams-Brabantse Rand nog ooit ter discussie te stellen. En op 30 mei gaan we dat op een niet mis te verstane manier duidelijk maken. Door massaal de kant van de Rand te kiezen! Want het gaat al lang niet meer over die beroemde „zes" van Micha Marah, het gaat om al die Vlaams-Brabantse gemeenten „Waar Vlamingen thuis zijn"!

Op 30 mei willen wij, uw Vlaams-Brabantse mandatarissen, u dat zelf vertellen. Die zaterdag willen wij u een stukje Vlaanderen tonen dat nog steeds verrassend mooi is. Samen met u willen wij praten over het Vlaams-zijn en Vlaams-blijven van de Vlaams-Brabantse Rand. Samen met u willen wij een wandeling maken door het Vlaams-Brabantse landschap. Samen met u willen wij genieten van een smakelijke Brabantse geus. Samen met u willen wij er een fijne, aangename dag van maken.

Blijf niet aan de kant staan op 30 mei. Kies mee de kant van de Rand!

Wij heten u van harte welkom.

Etienne Van Vaerenbergh
Vlaams Volksvertegenwoordiger
Annemie Van de Casteele
Fractievoorzitter Kamer
Herman Van Autgaerden
Bestendig Afgevaardigde

OOST-VLAANDEREN

Do. 30 april AALST: Traditionele 1 mei-viering. Om 20u. aan het standbeeld van de gebroeders Daens, Werf te Aalst: neerlegging bloemstuk. Toespraak door Lieven Dehandschutter (VCLD en toekomstig Vlaams parlementslid). Daarna in het arr. secretariaat, Albert Lienardstraat 17&: gratis brood met kop in een gemoedelijke sfeer. Org.: VU-arr. Aalst-Oudenaarde.

Wo. 6 mei SINT-NIKLAAS: „Vrouw in de politiek?". Gespreksavond, met verwelkoming door Hildegard Callewaert (VU-Vrouwen). Om 20u. in Den Antus, Grote Markt 30 te Sint-Niklaas. Info over programma: 02/219.25.00. Org.: VU-Vrouwen en VCLD.

Zo. 10 mei WONDELGEM: Feestelijk etentje van VU-Wondelgem. Met volledig menu aan 550 fr., -12j.: 300 fr. Om 12u.30 in zaal De Nachtegaal, Westergemstraat 96. Aperitief om 12u. Inschrijven tot 3/5 bij D. Buys, 253.64.36 of andere bestuursleden.

Za. 16 mei AALST: Volksunierestaurant door VU-Groot-Aalst. Menu aan 450 fr. Vanaf 18u. in feestzaal 't Kapelleken, Meuleschettestraat 34. Info en reservatie bij Danny Denayer (053/77.79.87), Antoine Van der Heyden (053/70.21.49) of Emi Feusels (053/70.34.66).

Za. 16 mei HEUSDEN: Geleide natuurwandeling langs de andere kant van de Damvallei. Afspraak om 14u.30 aan de palinghuizen Damsloot en Stapsteen (Lage Heirwag te Heusden). Deelname: 50 fr. p.p. of 100 fr. per gezin. Laarzen nodig! Org.: Dr. J. Goossenaertskring i.s.m. VU-Destelbergen-Heusden.

Di. 19 mei NINOVE: Viering van de moeders van VVVG-Ninove. Om 14u.30 in buurthuis De Pallieter. Met koffie, mattentaarten en bloemetjes voor de aanwezige dames.

WEST-VLAANDEREN

Vr. 1 mei BRUGGE: Lieven Dehandschutter over „Welkom in Wales". Om 15u. in De Gulden Spoor, 't Zand 22. Org.: Informativa vzw i.s.m. VCLD.

Vr. 1 mei ROESELARE: Zie 9 mei.

Ma. 4 mei IEPER: Bezoek aan weefgetouwenfabriek Picanol te Ieper. Afspraak aan de Oude Fabriek, Polenlaan 3-5, om 13u.25, dan met wagens naar Nieuwe Fabriek, langs Steverlynckaan. Duur ±2 a 2,5u. Org.: Vlaamse Vrouwen Ieper.

Di. 5 mei ROESELARE: „Vrouw in de politiek?". Gespreksavond, met verwelkoming door Hildegard Callewaert (VU-Vrouwen). Om 20u. in Brasserie 't Laag Plafond, Noordstraat 211 te Roeselare. Voor programma, tel. 02/219.25.00. Org.: VU-Vrouwen i.s.m. VCLD.

Wo. 6 mei ROESELARE: V-Club voor kinderen. Moederdag (klei). Deelname 150 fr. Van 13u.30 tot 16u.30 in t Laag Plafond, Gaaipersstraat 2. Org.: Vlanajo.

Za. 9 mei ROESELARE: Daguitstap naar Frans-Vlaanderen met eigen wagens (meerijden is mogelijk). Vertrek om 8u. vanuit 't Laag Plafond. Org.: Rodenbachkring Roeselare i.s.m. VCLD.

Di. 12 mei KORTRIJK: Vertelavond met dia's over „Te voet naar Rome", door het echtpaar André en Simonne Symoen-Staelens (Gistel). Om 19u.30 in het Trefcentrum West-Flandria, Graaf Gwijde van Namenstraat 7. Inkom 50 fr. Org.: FVV-Kortrijk.

Wo. 13 mei IZEGEM: V-Club voor kinderen. Strandmolen. Deelname 100 fr. Van 13u.30 tot 16u.30 in De Drie Gezellen, Mentenhoekstraat. Org.: Vlanajo.

Zo. 17 mei ROESELARE: Familie-zoektocht. Een stadswandeling in het centrum van Roeselare (ca. 4 km). Start tussen 14 en 16u. in brasserie 't Laag Plafond, Noordstraat 211. Deelname: 150 fr., vvk. 125 fr. Formulieren moeten binnen vóór 18u. Prijsuitreiking 18u.30. Org.: Orde van 't Dul Bertje i.s.m. VCLD.

Wo. 20 mei ROESELARE: V-Club voor kinderen. Volksspelen maken. Deelname 150 fr. Van 13u.30 tot 16u.30 in 't Laag Plafond, Gaaipersstraat 2. Org.: Vlanajo.

Wo. 27 mei IZEGEM: V-Club voor kinderen. Afscheidsfeest. Deel-

◆ UIT DE REGIO ◆

Haast iedereen vindt het belangrijk (2/5) tot zeer belangrijk (3/5) dat de teksten van de provinciale diensten in correct Nederlands gesteld zijn. De aanwerving van een taaladviseur geniet dus blijkbaar ruime steun.
Op de vraag of de provincieraadsleden voldoende geïnformeerd worden (schriftelijk en mondeling) over de verschillende aspecten van het provinciale beleid, antwoordt een zeer ruime meerderheid (4/5) bevestigend. Slechts 1/5 vindt dat de informatiedoorstroming onvoldoende is. Wel vindt 4/5 van de provincieraadsleden dat ze te veel papier toegestuurd krijgen. 1/5 vindt de hoeveelheid „juist voldoende".
Wie Wilfried Vandaele kent is niet verbaasd dat hij tot vlotste *sprekerd* werd uitgeroepen, verbazingwekkend is wel dat het zo lang heeft geduurd eer dat gebeurde. Toch al onze gelukwensen!

name 100 fr. Van 13u.30 tot 16u.30 in De Drie Gezellen, Mentenhoekstraat. Org.: Vlanajo.

Wo. 3 juni ROESELARE: V-Club voor kinderen. Afscheidsfeest. Deelname 150 fr. Van 13u.30 tot 16u. in 't Laag Plafond, Gaaipersstraat 2. Org.: Vlanajo.

Ma. 8 juni ROESELARE: ,,De waarden die dreigen verloren te gaan' door e.h. Cools. Om 14u.30 in het parochiaal centrum, Kattenstraat. Org.: Vlaamse Seniorenclub VVVG-Roeselare.

Za .13 juni IEPER: Dagreis naar Frans-Vlaanderen. Met bezoek aan La Coupole, Montreuil sur Mer en nog veel meer, o.l.v. Rik Sohier uit Poperinge. Info: 057/20.24.68. Org.: Vlaamse Vrouwen Ieper.

VLAAMS-BRABANT

Vr. 15 mei LENNIK: Gespreksavond met videofilm over ,,Faciliteiten, op het randje af'', met André Lerminiaux, voorzitter Komitee der Randgemeenten. In de Raadzaal van het gemeentehuis, Markt, St.-Kwintens-Lennik. Om 20u. Org.: div. cult. verenigingen waaronder Vlaamse Kring Lennik.

Vr. 29 mei NEDER-OVER-HEEMBEEK: 3de Algemene kwis van VU-Heembeek-Mutsaard-Haren. Om 20u. stipt in de grote zaal Familia, F. Vekemansstraat 131. Ruime parking. Deuren om 19u.30. Aantal deelnemers per ploeg: max. 5. Max. 40 ploegen! Tijdig inschrijven door 400 fr. te storten op rek.nr. 428-4053551-51 (vóór 25/5) met vermelding ploegnaam, of contact aan bestuursleden. De avond zelf: 500 fr.

ANTWERPEN

Do. 30 april WILRIJK: Gespreksavond ,,Vrouw in de politiek?''. Om 20u. in Kasteel Steytelinck, Sint-Bavostraat 20. Met verwelkoming door Hildegard Callewaert (VU-Vrouwen). Meer info over programma: 02/219.25.00. Org.: VU-Vrouwen i.s.m. VCLD.

Do. 7 mei ZOERSEL: Marc Platel over ,,Op het altaar van de politiek''. Om 20u. in het Zonneputteke te Zoersel. Org; VU-Zoersel i.s.m. VCLD.

Za. 9 mei EDEGEM: Naar toneel. Streven brengt ,,Hotello''. Klassieke en muzikale komedie. Kaarten (tot 2 mei) bij Agens. Anijs (250 fr.), tel. 457.76.86. Org.: FVV-Edegem.

Za. 9 mei BORNEM: Leven na de commissie Dutroux? Werkt ons gerecht zoals het hoort? Waarmee is iedereen begaan? Geert Bourgeois geeft uitleg en beantwoordt uw vragen. Om 20u. in CC Ter Dilft, Bornem. Iedereen welkom. Vrije toegang. Org.: VU-Bornem i.s.m. VCLD.

Zo. 10 mei EDEGEM: Wandeling met FVV-Edegem. Vertrek om 13u.30 Kerkplein Edegem.

Wo. 13 mei TURNHOUT: Prof. Chris Vandenbroeke over ,,Seksualiteit in Vlaanderen door de eeuwen heen''; Om 20u. in Keldercafé De Warande. Org.: Vlaamse Kring Turnhout i.s.m. VCLD.

Wo. 13 mei BERCHEM: Historicus Wim Geldolf over ,,Camille Huysmans''. Om 20u. in het Cultureel Centrum. Iedereen welkom. FVV-leden gratis, niet-leden 100 fr. Org.: FVV-Berchem.

Za. 16 mei ANTWERPEN: Studienamiddag ,,Tewerkstelling in Antwerpen''. Om 13u.30 in de Dieseghemhoeve, W. Volcaertstraat 44 te Mortsel. M.m.v. Dirk Schoeters (ABVV), Tom Harding (ACV), Guido Moetewiel (NCMV), Herman Lauwers (VU) en Fons Borginon (VU). Org.: VU-arr. Antwerpen. Info: 03/238.82.08.

Di. 19 mei EDEGEM: Bezichtigen van het Antwerpse Plaza Hotel. Samenkomst om 14u.30. Info H. De Wit (449.17.66). Org.: FVV-Edegem.

Vr. 29 mei LINT: Leden- en sympathisantenfeest VU-afdeling Lint. Met Vlaamse Breugeltafel. Gastspreker: Geert Bourgeois. Deelname: 600 fr. Vanaf 20u.30 in O.C. De Witte Merel te Lint. Info: Frank Vercauteren (03/455.71.56).

Wo. 24 juni TURNHOUT: Lionel Vandenberghe over ,,De toekomst van de Vlaamse beweging – Heeft de Vlaamse beweging nog toekomst?''. Om 20u. in De Warande, Keldercafé. Org.: Vlaamse Kring Turnhout i.s.m. VCLD.

LIMBURG

Vr. 1 mei TESSENDERLO: Daguitstap. Vertrek om 8u.30 oprit autostrade te Eindhout. Afspraak om 10u. in café het Sas, aan het kasteel. Met bezoek aan het Kasteel Marnix van Sint-Aldegonde te Bornem en wandeling te Sint-Amands. Meer informatie en organisatie: FVV-Tessenderlo.

Het partijbestuur deelt mee

Na afloop van het Volksunie-Partijbestuur van maandag 27 april jl. werd volgende persmededeling verspreid.

DE NV BELGIE IS IN CRISIS

De VU handhaaft haar analyse dat de politieke crisis in dit land structureel is. De NV België staat op de rand van het moreel faillissement en dit is een gevolg van de reeds veel geciteerde 'Belgische ziekte'. De jarenlange verzuiling, de ongezonde benoemingspolitiek en de uitbouw van een politiek systeem waarin elke verantwoordelijkheidscultuur ontbreekt, zorgden voor onbekwaamheid en immobilisme. Deze regering geniet geen vertrouwen meer van de bevolking en zal het ook niet meer krijgen. Maar ook de magistratuur en de rijkswacht hebben geen gezag meer. Bij vele mensen stelt zich de legitimiteitsvraag.
Want, los van alle emotionele communautaire overwegingen, houdt de nuchtere Vlaming het Belgische feit wel voor bekeken. De Belgische ziekte is te wijten aan het voortdurend conflict met een andere, Franstalige politieke visie. Er komt geen goede politiehervorming door het njet van de PS-burgemeesters. Wallonië springt anders om met geld, met gemeenschapszin, met plichten en reglementen. Dat is een feit, maar ook haar goed recht. Maar dat betekent wel dat Vlaanderen het recht heeft om het dan maar zonder Wallonië te doen. Want als de geroemde pacificatiedemocratie in dit land betekent dat tegenover de grote maatschappelijke problemen 'om de lieve vrede' enkel halfslachtige Belgische oplossingen staan, dan heeft dit kunstmatig land geen reden meer van bestaan. De bevolking is al jaren op vele terreinen via eindeloze compromissen het slachtoffer van kwalijke machtsevenwichten. Daarom moeten er na nieuwe verkiezingen ook nieuwe en fundamentele stappen gezet worden in de staatshervorming. Voor de defederalisering van Justitie hebben de Vlamingen nu alleszins een nieuwe bondgenoot in de regering. Of staat voor de CVP'er Van Parys de Belgische staatsraison boven het belang van de Vlaamse bevolking?
Om al deze redenen vraagt de VU een bijzondere algemene vergadering van de NV België mét herziening van de statuten. De kiezer moet aan zet komen. Enkel nieuwe beleidsmensen met een nieuw mandaat kunnen het vertrouwen herstellen en de noodzakelijke hervormingen doorvoeren, op de eerste plaats inzake gerecht en politie, maar o.a. ook op het vlak van de Sociale Zekerheid en het werkgelegenheidsbeleid. Die democratische hervormingen moeten automatisch samenhangen met verregaande autonomie voor de deelstaten. Vlaanderen zou veel problemen anders kunnen aanpakken. Het geklungel op Belgisch niveau kan enkel maar beantwoord worden door een verdere responsabilisering van de gemeenschappen, wat moet leiden tot een beter bestuur.

REFERENDUM OVER EUROPA

Enkele maanden geleden heeft de VU in verschillende parlementen een wetsvoorstel ingediend om een referendum te houden over het Verdrag van Amsterdam. De VU-volksvertegenwoordigers Annemie Van de Casteele en Fons Borginon voelen zich vandaag gesterkt als 60 % van de bevolking vindt dat de overheid een referendum moet organiseren over de verdere eenmaking van Europa. De vlucht vooruit inzake de Europese uitbreiding zou beter vervangen worden door een debat ten gronde. De grote uitdaging van de Top van Amsterdam bestond er toch in om Europa dichter bij de mensen te brengen en te laten inspelen op zaken waar de bevolking wakker van ligt: werkgelegenheid, milieu, landbouw- en gezondheidsbeleid.
Dat referendum zou in principe een consultatief karakter moeten hebben, juist omwille van het feit dat de Grondwet een raadgevend referendum wel toelaat. Als minister Derycke vandaag zegt dat de grondwet een referendum over Europa niet zou toestaan, is dat onzin. De regering moet de moed hebben om een oefening in democratie te houden door een consultatief referendum over Europa uit te schrijven. Zo kan de bevolking zich ook daadwerkelijk via een algemeen informatiebeleid een mening vormen over welk soort Europa zij wil.

1 mei: jongerenfakkeltocht te Vilvoorde

Op vrijdag 1 mei organiseert het Vlaams Blok zijn nationale optocht in Vilvoorde. Dat is natuurlijk niet toevallig, bijna 1 jaar geleden ging de Renault-fabriek er dicht. Door de ontslagen arbeiders en de bevolking, bij wie de sluiting een wrange nasmaak heeft gelaten, wordt de Blok-manifestatie dan ook als een provocatie beschouwd.
Om deze aan te klagen wil Jong-Vilvoorde, dat ook tijdens de fabrieksbezetting solidair was, met de arbeiders en hun gezinnen een fakkeltocht organiseren. Jong-Vilvoorde is een samenwerkingsverband tussen VLD-, SP-, CVP- en VU-jongeren van Vilvoorde. Al deze jongeren willen reageren tegen het feit dat het Vlaams Blok begrippen als onverdraagzaamheid, racisme en egoïsme komt uitdragen in een stad die nog steeds haar wonden likt.

↠ *De fakkeltocht van Jong-Vilvoorde op vrijdag 1 mei start om 21u. aan het station van Vilvoorde.*

Vredesactie te Leuven

Naar aanleiding van de drieënvijftigste verjaardag van het einde van wereldoorlog II en aan de vooravond van de Europese feestdag roept de Volksunie van het arrondissement Leuven de politieke en economische leiders op om de productie van en de handel in oorlogswapens te stoppen. De stem van miljoenen slachtoffers in de conflictgebieden moet eindelijk luider gaan klinken dan het wapengekletter. Met de VU willen wij hen een stem geven.
Op vrijdag 8 mei bouwen wij vanaf 19u. de actie op, die loopt van 20 tot 22u. Daarna wordt de boel opgeruimd.
De manifestatie gaat door op ht Ladeuzeplein te Leuven en o.m. een handtekeningenactie i.v.m. productie en handel van en in oorlogswapens staan op het programma.

Nieuwe voorzitter in Scherpenheuvel-Zichem

In opvolging van Fons Thuys wordt Robert Janssens voorzitter van VU-afdeling Scherpenheuvel-Zichem. Net zoals zijn voorganger is Janssens reeds 30 jaar actief in de partij, hij zetelt ook in de VU-partijraad.

Zijn mandaat als afdelingsvoorzitter is voorlopig, in een brief aan de leden vraagt Janssens dan ook dat zij zich kandidaat zouden stellen voor een bestuursfunctie.

Geïnteresseerden kunnen met hem contact opnemen: Lobbense Molenweg 9, 3271 Scherpenheuvel-Zichem (013/78 19 21).

VOLKSUNIEJONGEREN vzw zoekt dringend voor haar landelijk secretariaat te Brussel een

VASTBENOEMDE LEERKRACHT
(m/v)

Ben jij een voltijds vastbenoemde leerkracht in het vrij- of gemeenschapsonderwijs (basis- of secundair onderwijs)? Wil je boeiend werken met politiek geëngageerde jongeren? Ben je jonger dan 38 jaar, dan kan je als gedetacheerde leerkracht vanaf 1 september 1998 bij Volksuniejongeren vzw aan de slag, met behoud van loon, anciënniteit, enz...

Geïnteresseerd? Bel of schrijf ons:
Volksuniejongeren, Barricadenplein 12, 1000 Brussel, tel. 02/219.49.30, fax 02/217.35.10, e-post: vujo@geocities.com

Brood- en banketbakkerij
R. DE BEULE
Heirbaan 53
2070 BURCHT
Tel.: 03/252.70.98
SPECIALITEIT VAN ALLE GELEGENHEIDSGEBAK

Kostuums naar maat
HERENKLEDING
Vermees
Steenhouwersvest, 52
ANTWERPEN
Tel.: 03/231.35.83

Wenst U meer informatie over de advertentiemogelijkheden in WIJ?

Bel dan vandaag nog naar Els Decoster op het nummer 02/481.78.59

Het Palinghuis
De familiezaak met traditie sedert 1910
Marleen en Annemie Pauwels
Oude Brugstraat 16
9200 (Schoonaarde) Dendermonde
Tel. 052/42 32 46
Afhalen van palinggerechten mogelijk
Openingsuren: van maandag tot en met donderdag:
12 uur tot 14.30 uur - 18 uur tot 21.30 uur
Zaterdag: 18 uur tot 22 uur
Zondag: 12 uur 21.30 uur
Verlofperiode: de maand december

VU-Destelbergen-Heusden klaagt gemeente aan

Bij monde van haar voorzitter Wim Raman klaagt de VU van Destelbergen-Heusden aan dat de CVP/VLD-meerderheid geen rekening gehouden heeft met een leefbare ruimtelijke ordening bj de toekenning van de bouwvergunning voor het nieuwbouwmagazijn van Atramev in de Nijverheidsstraat. ,,Zowel de hoogte van 8 meter en de te geringe afstand tot de rooilijn van het gebouw verdrukken de omgeving. Zo wordt niet alleen het straatbeeld, maar ook het woonklimaat grondig gestoord. De reusachtige blinde wand zonder vensters en deuren ontneemt het laatste straaltje zon aan de omwonenden'', meent VU'er Wim Raman. De Volksunie verbaast er zich over dat de loods er plots stond. Naar verluidt, zou de bouw ervan al begonnen zijn vooraleer de bouwvergunning afgeleverd was. Het is pas achteraf, op 31 maart, dat het schepencollege bijzondere voorwaarden aan het bedrijf Atramev oplegde in de vorm van verkeersbeperkingen die normaal zijn voor woonstraten. Verbazingwekkend voor de VU is dat de gemeente na de bouwvergunning bepaalde dat het vrachtvervoer vanaf 31 maart 1999 via een afzonderlijke inrit langs de Dendermondesteenweg moet verlopen. Ondertussen zijn al straten beschadigd door het vrachtvervoer. Door dit laattijdig ingrijpen zal opnieuw belastinggeld verspild worden. Daarenboven lichtte de gemeente de verontruste bewoners van de Mezenstraat, de Nijverheidsstraat en de Vinkenstraat pas op 14 april per brief in. In deze brief zwijgt zij overigens in alle talen over het magazijn zelf. Volgens VU'er Jean-Pierre Roosen wijst ,,deze aanpak er eens te meer op dat de CVP/VLD-meerderheid het helemaal niet meent met haar belofte van meer inspraak en voorlichting voor de burger.

Tevens bewijst ze dat gewone mensen in haar ogen niet echt belangrijk en van weinig tel zijn''. Dat het nochtans anders kan, bewees VU'er Roland Kerckaert jaren geleden als toenmalige schepen. Hij organiseerde hoorzittingen en zorgde dat bedrijven in de Nijverheidsstraat de leefomgeving niet aantastten. In 1992 verhinderde hij samen met toenmalig VU-gemeenteraadslid Jan Andries de vestiging van een milieuschadelijk vatenwasbedrijf in de Nijverheidsstraat.

VU-Destelbergen-Heusden betreurt dat de CVP/VLD-meerderheid de bezorgdheid voor de buurtbewoners niet deelt. In 1995 gaf de gemeente de toelating aan Atramev om een nieuwe inrit in de Nijverheidsstraat rechtover de Mezenlaan aan te leggen: het begin van een grote overlast met de jongste gebeurtenissen als klap op de vuurpijl. In 1986 weigerde toenmalig schepen Roland Kerckaert een gelijkaardige aanvraag van UCO. Tot slot hekelt VU-Destelbergen-Heusden het gebrek aan inzicht inzake leefmilieu en ruimtelijke ordening. Tevens roept de afdeling de gemeenteraadsleden op het schepencollege niet langer blindelings te volgen.

WIJ
VLAAMS-NATIONAAL WEEKBLAD

Een uitgave van het Vlaams Pers-, Radio- en TV-instituut v.z.w.

Hoofdredacteur:
Maurits Van Liedekerke

Redacteuren:
Eric Van de Casteele
Geert Vranken

Secretariaat:
Hilde De Leeuw

Alle stortingen van abonnementen en redactie op rekeningnummer 435-0272161-59 van WIJ, Barrikadenplein 12, 1000 Brussel.
Tel. 02/219.49.30
Fax 02/219.97.25
E-mail redactie@vprti.be
Jaarabonnement 1.800 fr.
Los nummer 35 fr.
Dit nummer werd dinsdag j. l. om 14 u. afgesloten.

Verantwoordelijk uitgever:
Bert Anciaux
Barrikadenplein 12
1000 Brussel

Reclameregie:
Decom
Gossetlaan 30
1702 Groot-Bijgaarden
Tel. 02/481.78.59
Fax. 02/481.78.82

VUM press

DEZE WEEK IN **KNACK**
http://www.knack.be

BELGIE
HET LAND VAN DUTROUX
Na de verbijstering over de ontsnapping van Marc Dutroux, zijn in dit land meer dan ooit de grote, structurele vragen aan de orde. Die gaan over verantwoordelijkheid: hoe komen politiek, justitie en rijkswacht uit deze crisis tevoorschijn? Kan de overheid het vertrouwen van de burger nog terugwinnen? Zo ja: hoe? Zo neen: wat is het alternatief? België als het land van schuld en boete: de achtergronden van de crisis en de scenario's om eruit te geraken.

EN VERDER
DE EMU EN U
Over enkele dagen beslist de Europese top van staatshoofden en regeringsleiders dat elf lidstaten, waaronder België, samen een Europese Economische en Monetaire Unie (EMU) vormen. Wat zijn de politieke gevolgen van de EMU? Zijn de Belgische ondernemingen klaar voor de euro? En hoe moeilijk wordt het gebruik van de euro straks voor de man in de straat? Leven met de euro: een dossier.

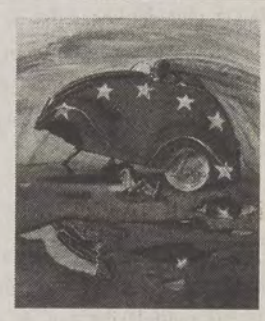

DE SCHOOL VAN DE SCHEIDSRECHTER
Frans Van den Wijngaert is vooral bekend als voetbalscheidsrechter, maar hij is ook directeur van een concentratieschool in Borgerhout. Migranten maken op deze beroepsschool negentig procent van de leerlingen uit. Tien jaar geleden heerste er een complete chaos. Maar nu: "De mensen van Borgerhout weten niet welke knappe dingen hier, binnen onze schoolmuren, gebeuren." Een reportage.

WEEKEND KNACK: DOSSIER GOED IN JE VEL + DE BITCH IN IEDERE VROUW + LADY SISI

SATERDAG

AHASVERUS

„Sanne geen Sneeuwwitje meer",
las Ahasverus

Küssnachtmerrie voorbij

Over Dutroux:
- Jack the Ribbedebie
- de modderen man
- ramptoerisme langs de Dutroux-route

☺

Hello! Dolly werpt jong.

☺

Zetduivel:
Een doofpotje voor de dorst

☺

Neologisme:
Zaplap

Een beetje spaarpot wordt vlug
een doofpot

☺

Neologisme voor BH:
Optrekje

☺

Jaak Gabriëls slaat munt
uit „zwevende" kiezers

☺

De pot verwijt de ketel
dat hij doof is

Een kleinsteedse oase

Wie, komende uit de Eifel, de smalle Usstvallei volgt die in de buurt van Alf op de Moezel uitloopt, wrijft zich onwillekeurig de ogen uit. Na zoveel bos en weiland, onbewoond of slechts door pretentieloze dorpjes onderbroken, valt de reiziger plots in een kleine oase van stedelijkheid; in een regelrecht kuuroord nog wel. Niet in een luchtkuuroord, zoals er in Duitsland zovele zijn; neen, in een kuuroord met een echt warmwaterbad. Dat water komt uit meer dan tweeduizend meter diepte met een temperatuur van 32° C. Het plaatsje waar dit zich voordoet heet dan ook met recht Bad Bertrich.

WELDOEND WATER

De Romeinen hadden het al gevonden. Ze hebben er trouwens, benevens een Diana-beeldje, twee elegante stenen badkuipen achtergelaten. De dorpelingen na hen hebben aan dat warm water niet veel belang meer gehecht. Keurvorst Clemens Wenceslas van Trier wel. Die liet er eerst een buitenverblijf bouwen. Later verbleef hij er bestendig.
Het was zeker niet vooral de bosrijke romantische omgeving die hem hiertoe aanzette. De geneeskracht van de warmwaterbron was doorslaggevend. Zij wordt evengoed door drinken als door baden bekomen.
De lijst der aandoeningen waarvoor de bergbron van Bad Bertrich soelaas biedt is lang: reuma, stofwisselingsproblemen, maag, darm, gal en aandoeningen van het vaatstelsel.
Goed, de Duitsers zweren bij waterkuren; wij bekijken dat met argwaan. Eigenlijk komt in heel België slechts één waterkuuroord voor: Spa. Dit heeft dan weer een dure faam; zodat een gewone mens geneigd is, de geneeskracht ervan als een alibi te beschouwen voor elitair contact, vertier en kunstvertoon.
Toch is het niet denkbaar dat de Duitse ziekenfondsen een verblijf in kuuroorden zouden betalen als daar niet met wetenschappelijk gezag geneeskracht kon aan toegeschreven worden.

EEN NIEUWE AANPAK

De jongste tijd is de gulheid van de Sociale Zekerheid ginder ook wat afgenomen. Niet omdat twijfel rijst aan de geneeskracht der kuuroorden, maar gewoon omdat ook de Duitse sociale zekerheid onbetaalbaar wordt en... omdat de euro ook daar besparingen nodig maakt.
Bad Bertrich heeft het daarom wat over een andere boeg gegooid. De verhoudingsgewijs talrijke klinieken blijven bestaan doch er komt meer aandacht voor schoonheidsverzorging („beauty" heet dat in hedendaags Duits) en andere paramedische praktijken: fitness (sic), massage, sauna e.d.m.
Een bijkomende pijl op de boog van Bad Bertrich is zijn goede verbinding met Karlsbad. Er komen namelijk in Europa slechts twee plaatsen voor waar in een warmwaterbron Glauber-zout te vinden is. De geur van zulk water is nauwelijks waarneembaar. De smaak is praktisch niet bitter. Het mineraal-gehalte bedraagt 2445 mg/liter (vanaf 1000 mg/L geldt een water als „mineraal"). De duitse apotheker en scheikundige Johann Rudolf Glauber wist dit reeds in zijn tijd (1609-1670) nauwkeurig te meten.
De uitwisseling van de ervaringen der beide kuuroorden is vruchtbaar, op geneeskundig en mettertijd misschien ook op ander gebied. Samen ontwikkelen zij het geneeskundige project „behandeling van paradentose met Glauberzoutwater".
Karlsbad ligt aan de Eger-rivier, op de rand van het Erz-gebergte in wat nu Tsjechië heet. De huidige officiële naam luidt Karlovy Vary. Tot aan de tweede wereldoorlog kwam de Europese adel daar bijeen.

MEER DAN WARM WATER

Bad Bertrich is meer dan een verzameling klinieken en hotels rond een warmwaterbad. Om te beginnen staat er het indrukwekkende en toch liefelijke achttiende-eeuwse slot van de keurvorst, nu centrum van het kuurgebeuren, met kuurzaal en belendende gebouwen rond een zeer verzorgd binnenplein met bloemen en bomen. 's Avonds is daar (kosteloos) allerhande muziek te horen, nu eens klassiek, dan weer operette, jazz, musical en, jawel, zelfs Duitse volksmuziek. Die wordt zowaar meegezongen aan de hand van beschikbaar gestelde teksten.
Dan is er de hoofdstraat, volkomen verkeersvrij. Het stadje heeft voor de vrijwaring van zijn rust en leefbaarheid een omleiding-met-tunnels over gehad. De zijstraatjes zijn erg kort. Sommige huizen werden met de rug tegen, om niet te zeggen in, de rotswand gebouwd. Op een uitspringende rotspunt staat respectievelijk een katholieke en een protestantse kerk. De Uss stroomt wild doorheen het duizend inwoners tellende plaatsje. Stroomafwaarts ligt er, aan een zwanenvijver, een rustig klein park.
Kortom, het is er aangenaam toeven. Ze hebben daar ook, sedert enkele jaren, een binding met Vlaanderen (*). Het maakt de contacten des te gemakkelijker. En, tegen de verwachtingen in, de prijzen zijn er uiteenlopend en niet duurder dan elders.
Een doel voor massa-toerisme is het niet. Het is eerder iets voor mensen die wandelingen in een bosrijk gebied willen ondernemen, niet vanuit een dorp maar vanuit een stad, zij het een piepkleine en rustige, waar toch altijd wat aan de hand is; al dan niet samen met een gezondheidskuur.

(rl)

↬ *Herman Taelman, Gistberg, 12, 9860 Scheldewindeke (tel/fax 09/362.76.83) is de verbindingsman bij uitstek. Hij bezorgt snel en onbaatzuchtig informatie; hij doet zelfs zijn best om specifieke wensen te vervullen.*

Volgende week:
twee Moezelsteden

De Uss stroomt wild doorheen het stadje...

Het Zwarte Woud doorsneden

Wandelen zonder (je hele) bagage is een oplossing voor ouder geworden trekkers en treksters en ook voor jongere die niet de hele consequentie van een echte trektocht wensen te dragen.
De jonge Ann Jooris heeft een groot stuk Zwarte Woud afgelopen, waarlangs op deze minder lastige wijze getrokken kan worden. Haar bevindingen heeft ze neergeschreven in een handig boekje. Het bevat 12 dagtochten, elk gemiddeld 25 km lang, van Pforzheim tot Basel. Het *Schwarzwaldverein* noemt dit de *Westweg*, d.i. de westelijke noord-zuid-doorsteek van het Zwarte Woud.
De beschrijving van de wandelweg wisselt af met wetenswaardigheden over wat er te zien is. Telkens wordt het logies vermeld, dat voor de doorzending van het reisgoed zorgt. Ook andere hotels evenwel verlenen deze dienst.
Spijts de gepubliceerde kaartjes lijken wandelkaarten van het Schwarzwaldverein (1:50.000) ons onmisbaar. Ze staan er trouwens in vermeld.
Het boek verschaft vele nuttige adressen en andere inlichtingen, over het Zwarte Woud en over het trekken in het algemeen.
Vooral beginnende Schwarzwald-wandelaars kunnen er hun voordeel mee doen.

(kj)

↬ ***Wandelgids voor het Zwarte Woud. Wandelen zonder bagage langs de Westweg. Ann Jooris. Uitg. Globe, Gent/Roularta Books, Roeselare, 1998, 177 blz., 545 fr.***

F. De Maître

Een beeld vanop het Zangfeest: „Alleen een ondubbelzinnige keuze voor onafhankelijkheid is een realistische houding."

Als naar goede gewoonte werd op het afgelopen ANZ uitgekeken naar de toespraak van voorzitter Hugo Portier. WIJ luisterde en maakte volgende samenvatting.

Onafhankelijkheid!

„Wij huldigen op dit Zangfeest de vrouw in de Vlaamse Beweging" opende ANZ-voorzitter *Hugo Portier* zijn toespraak. Hij verwees daarbij in het bijzonder naar de vrouwen die zwaar te lijden hadden onder de gevolgen van de repressie. *„Maar ondanks een repressie zonder maat of einde staat zij nog kaarsrecht, statig als een eik, zij behoort waarlijk tot de gewijden. Vlaamse vrouw, het zal onze staat zijn die amnestie zal geven, geen gebedelde, maar echte amnestie."*

Daarop schakelde Portier over naar de communautaire ontleding. In 1999 komt er een nieuwe communautaire discussie. Wie deze tot de essentie herleidt, aldus Portier, zal vaststellen dat er nog twee denkrichtingen zijn: het 'voorbijgestreefd etatisme' en het 'toekomstgericht zelfbestuur'. *„Het conservatief etatisme heeft één doel: de bestaande staatsstructuren met al zijn gebreken, inefficiëntie en gebrek aan dynamisme instandhouden en aldus het staatsbelang boven het belang van Vlaanderen plaatsen. Daartegenover stellen wij het toekomstgericht zelfbestuur dat het belang van de Vlaamse volksgemeenschap boven het staatsbelang verheft."* De ANZ-voorzitter had het daarbij over de 'Open brief voor Vlaamse welvaart en welzijn' (zie ook elders in dit blad en in WIJ van 23 april jl.) die zijn vereniging naar meerdere maatschappelijke sectoren heeft gestuurd.

Even schakelde Portier over naar de recente actualiteit. *„De afgelopen week hoorden wij niets dan wanklanken die overduideijk bewijzen dat in de Belgische staatsstrutuur een echt justitie- en politiebeleid onmogelijk is. In een eigen Vlaamse staat bestaat er wel een wil tot depolitisering van de magistratuur naar Nederlands model. Wij herinneren daarom de nieuwe minister van Justitie aan zijn uitspraak in verband met de splitsing van het departement Justitie en verwachten dat deze visie het wint op de unitaire ingesteldheid van de nieuwe minister van Binnenlandse Zaken."*

Volgens Portier hoeft een onafhankelijk Vlaanderen economisch niets te vrezen. *„Om te overleven perst België uit Vlaanderen welvaart en toekomst. Vlaanderen kan economisch beter bestaan, een hogere levensstandaard bereiken en sterkere ondernemingen hebben als de banden met de roofstaat België doorgesneden worden."* Dat cultuur en economie natievormend werken wist Portier af te leiden uit voorbeelden als Québec, Schotland en Catalonië. Hij stelde ook vast dat Vlaamse initiatieven binnen de oude, afgeleefde structuren steeds weer botsen op een Waals 'njet'. *„Vlaanderen krijgt voortdurend lood in zijn Vleugels geschoten. In godsnaam, wat houdt ons tegen om de economische, sociale en fiscale autonomie aan te vragen?"* Moeten de Vlamingen dan niet solidair zijn met het Waalse volk? Jawel, maar *„wij beogen geen solidariteit die berust binnen het afdwingend kader van de Belgische staat, maar solidariteit die berust op vrijwilligheid binnen een Vlaamse staat."*

Natuurlijk was er ook aandacht voor de aanslepende faciliteitenkermis. *„Hoe kunnen de voorzitters van de Vlaamse meerderheidspartijen en de federale premier volhouden dat dit 'de politiek' niet raakt? Hoe is het mogelijk dat zij Vlaamse ministers de mond snoeren en een dergelijke opstand* (daarbij verwijzend naar het Franstalig verzet/red.) *zomaar laten gebeuren?"* De ANZ-voorzitter pleitte voor de afschaffing van 'die verdomde faciliteiten'. Voor het goedkeuren van het Eurostemrecht eiste de spreker Vlaamse waarborgen in Brussel en in Vlaams-Brabant. *„Wie de mond vol heeft over* nieuwe politieke zeden *kan onmogelijk onwettige achterpoortjes overwegen, laat staan gebruiken of collaboreren om tegen de belangen van Vlaanderen in wetten door te drukken. (...) In elke civieke staat wordt een president of eerste minister die zich hiertoe leent afgezet. Dat is democratie. Aangezien deze staat inciviek is, moet in naam van de democratie een einde gesteld worden aan deze staat."*

„Vlamingen, ik doe een oproep voor één Vlaams front naar 1999 toe. Alleen een ondubbelzinnige keuze voor onafhankelijkheid, als alternatief voor mislukte Belgische communautaire besprekingen is een realistische houding. Rond deze keuze moet een bundeling tot stand komen met gelijkgezinden uit de media, het bedrijfsleven, de universiteiten en de vakbonden. Het zal moed vergen om in te gaan tegen paleis en Belgische establischment, dat is niet onoverkomenlijk als men de moed van de kleine Vlaming – trouwens ten onrechte zo genoemd – als voorbeeld neemt."

Portier vroeg ook aan de Vlaamse politici geen federaal regeerakkoord af te sluiten als daarin geen splitsing van de SZ en volledige fiscale autonomie wordt nagestreefd. Ook zijn twijfels over de Euro en de EMU stak de ANZ-voorzitter niet onder stoelen of banken: hij noemde het 'politieke projecten' en 'risicoprojecten'. *„Als het Europese project faalt, dan dient Vlaanderen als staat klaar te staan om met een maximum aan beleidszelfstandigheid te kunnen zorgen voor het welzijn van zijn burgers."* besloot Hugo Portier.

Waarheen met Zangfeest?

Binnen de niet-partijpolitieke Vlaamse beweging ging aan het 61ste Vlaams Nationaal Zangfeest een zekere euforie vooraf. Dat heeft veel, zoniet alles met de verzoening te maken. Net zoals in het *IJzerbedevaartcomité*, zijn binnen het *Algemeen Nederlands Zangverbond* (ANZ), althans ogenschijnlijk, de plooien tussen radicalen en meer gematigden glad gestreken. Tijdens het Zangfeest, waar zowel *Michiel Debackere* als IJzerbedevaartvoorzitter *Lionel Vandenberghe* aanwezig waren, kon voor het eerst worden achterhaald wat de gevolgen van de verzoening zijn.

Vooreerst dit: ondanks de verzoening was er met 5 à 6000 aanwezigen niet veel meer volk dan tijdens de vorige jaren. De aanwezigen kregen een uiterst radicale toespraak te horen. Onder luid applaus, aangevuld met het België-Barst-geroep, pleitte Portier verscheidene malen, bijna tot vervelens toe, voor Vlaamse onafhankelijkheid. Natuurlijk zijn de huidige Belgische staatsstructuren aan grondige veranderingen onderhevig. Dat over Vlaamse zelfstandigheid binnen het Europa van morgen wordt nagedacht, is logisch. Alleen rijst de vraag hoe en wanneer deze doelstelling kan verwezenlijkt worden. Voor ANZ-voorzitter *Hugo Portier* kan het niet simpeler. Als de Franstaligen de Vlaamse onafhankelijkheid niet aanvaarden, hoeft de dialoog niet meer. Nu, direct moeten alle Vlaamse partijen de onafhankelijkheid uitroepen. De weg van de geleidelijkheid wordt met de grond gelijk gemaakt. Ook voor het probleem Brussel had Portier een hoogst originele oplossing in petto. Hij verwees naar de toespraak van *Wies Moens* op het Zangfeest van 1941. *„Men heeft gezegd dat Brussel onherroepelijk voor ons Volk verloren ging. Wij zullen den Parel van Brabant herstellen in de schittering van zijn wezenlijken staat."* Hoezo? Hebben we een nieuwe bezetter nodig om Brussel te vervlaamsen? Of zullen we zelf manu militari ingrijpen?

Hoe je het draait of keert: dit was onrealistische praat van de 'zuiverste' soort. Het doet vermoeden welke richting een verzoenende ANZ uitslaat. Niet toevallig was het Blok in grote getale aanwezig. Voorzitter *Frank Vanhecke* leerde de nieuwe aanwinst *Johan Demol* Vlaamse liedjes zingen. Daarmee belanden we bij de choreografie, de programmatie, het scenario. Voor deze taken heeft het ANZ een aantal jongeren aangetrokken. Ze doen wat ze kunnen, maar worden onvoldoende gevolgd. Het ANZ slaagt er niet in traditie aan moderniteit te koppelen. Zeker, er waren lichtpunten, zoals het originele, moderne decor achter het podium. De dansgroep *Shaïdai* schitterde, de kunstgroep *Nele* bevestigde haar kunnen, stichtster *Gaby Govaert* werd terecht in de bloemetjes gezet. Even voordien kwamen Vlaamse trekpaarden de al te ruime middenruimte opgewandeld. Ze trokken de volksmuziekgroep *Trammelant* naar het grote podium. Daar kwam de nochtans waardevolle inbreng van deze groep niet tot haar recht. Dat gold des te meer voor het overigens schitterend nummer 'Gelukkig zijn' van één van onze betere zangeressen: wijlen *An Christie*. In de plaats van dit lied door een soliste met hart en ziel te laten zingen, werd het door een koor verbasterd alsof het om 'Daar was e wuf die spon' ging. Dat neemt niet weg dat het brengen en zingen van traditionele liederen zijn nut heeft. Vooral het zanggrage publiek, dat vast en zeker niet mag vergeten worden, wordt erdoor bekoord. En het Vlaamse liederenpatrimonium is te rijk om het te laten verwaarlozen. Alleen rijst de vraag of het ANZ op deze manier het Vlaamse muziekarchief in ere moet houden. Het ANZ heeft de jongste jaren nauwelijks aansluiting met het hedendaagse Nederlandstalige lied. Toen de groep *Clouseau* nog mocht aantreden waren ze in het Antwerps Sportpaleis met meer dan 10.000. Het jongere publiek wendt zich nu tot het succesvolle *Nekka*.

(evdc)

Niet Rob, maar Freek bezielt Nekka

W. Rauwens

MUZIEK

De vijfde editie van de Nekka-nacht zorgde voor een uitverkocht Flanders Expo. Zo'n 12.500 mensen waren getuige van een avondje kwaliteitsvolle Nederlandstalige muziek, waarbij vooral "de oudjes" uit het genre grote ambiance brachten.

DUTROUX

Hét verrassende moment van de avond was de combinatie van Nederlands meest spitse cabaretier Freek de Jonge en de ontsnappingspoging van Marc Dutroux. Een gelegenheidsversie van zijn nummer één-hit *Er is leven na de dood* dreef op sublieme wijze de spot met alle betrokkenen. Geen enkele Vlaamse cabaretier zou het zich vierentwintig uur na de feiten kunnen veroorloven om de draak te steken met deze zaak, maar van Freek de Jonge slikte het publiek moeiteloos deze tekst: *„Gooi de gevangenissen maar open, laat Dutroux maar vrij lopen. Er is leven, er is leven na de dood. Als een rijkswachter zijn pistool trekt, lach dan zonder slag of stoot. Er is leven, er is leven na de dood. Toen ontsloeg Jean-Luc Dehaene Vande Lanotte en De Clerck, waarop ik dacht, gisterenavond, hebben die twee ooit gewerkt?* Ook het liedje *Heb meelij met de Belgen* uit zijn theatertournee *Gemeen Goed* kreeg door de gebeurtenissen van de jongste dagen een actueel tintje en werd door het publiek erg gesmaakt.

Mama's Jasje opende het eerbetoon aan Rob De Nijs en had vooral succes met de oude hit *Als de dag van toen*. Els De Schepper toonde op de haar kenmerkende, extravagante wijze dat ze met een combinatie van muziek en theater een groot publiek kan bekoren. Jo Lemaire, die zich steeds meer en meer op de Nederlandstalige scène profileert, bracht in het kader van het Brel-jaar een knappe vertolking van *Mijn vlakke land*. Gunther Neefs zong slechts twee nummers, maar was wel de eerste die de handen op mekaar kreeg met zijn huldenummer *Zondag*.

Na de pauze wond showman Walter Grootaers het publiek rond zijn vinger. Met een set vol hits deden de *Kreuners* Flanders Expo op zijn grondvesten daveren. Twaalfduizend paar handen in de lucht tijdens *Ik wil je* is voorspelbaar, maar blijft indrukwekkend. Toch had ook Walter Grootaers een politiek getinte boodschap. *„Jaren geleden hebben wij onszelf en onze trouwe fans beloofd dat we het lied Couscous kreten tijdens elk live optreden zouden blijven zingen zolang er in Vlaanderen één idioot rondloopt die op het Vlaams Blok stemt. Vandaag brengen we dit lied niet, niet om politieke redenen maar omdat het niet in deze korte set past."* Deze uitlatingen zorgden ervoor dat Vlaams Blok-voorzitter Frank Vanhecke zijn zitplaats verliet. Na het optreden verduidelijkte Walter Grootaers tegenover WIJ zijn woorden. *„Ik heb alle respect voor overtuigde Vlaams-nationalisten, maar ik verafschuw hen die stemmen voor de racistische partij die het Vlaams Blok is."*

JARIGE GAST

Rob De Nijs zette rustig in, veel te rustig. Na de sfeer die de Kreuners opgebouwd hadden, zorgden de nog onbekende liedjes van zijn nieuwe cd voor een anticlimax. De handen gingen pas terug op elkaar toen De Nijs zijn oudere nummers aansneed. *Ik geloof in jou, Het werd zomer, Banger hart, Beetje meer, Zuster Ursula* en *Malle Babbe*. Hiermee bewees hij het waard te zijn om in het jaar waarin hij vijfendertig jaar op de planken staat de centrale gast op Nekka te zijn.

Een speciale vermelding verdient presentator Dirk Denoyelle die het spektakel op een vlotte manier aan elkaar babbelde en zong. Op sublieme wijze imiteerde hij die artiesten die uiteindelijk aan de basis liggen van het hele Nekka-gebeuren: de kleinkunstenaars.

Alhoewel niet alle optredens van een gelijkwaardig niveau waren toch zijn de organisatoren er ook dit jaar in geslaagd hun opdracht waar te maken: het kwaliteitsvolle Nederlandstalige lied een podium geven én een groot, vooral jeugdig publiek hiervoor warm maken.

Fons Duchateau

Freek de Jonge, uitgeteld na een verrassend en spits optreden.

WIJ vroeg de vakbonden in hoeverre ze met de eisen verwoord in de open brief van het ANZ kunnen instemmen. De liberale vakbond reageert begrijpend, de socialistische vakbond ronduit afwijzend.

Wie steunt ANZ? (2)

In WIJ van 23 april 1998 publiceerden we de *Open Brief* die het ANZ naar alle Vlaamse maatschappelijke geledingen als het bedrijfsleven, de media, de academische wereld en de vakbonden heeft gestuurd. Dat het ANZ vraagt de door haar vooropgestelde communautaire eisen onvoorwaardelijk te steunen, kan nauwelijks, zoals de organisatie zegt te beogen, een brede maatschappelijke discussie losweken. Op vraag van de redactie toonden de vakbonden zich wel bereid hun mening te uiten. *Guy Haase* gaf in naam van de liberale vakbond zijn persoonlijke overtuiging weer, bij de Vlaamse vleugel van de socialistische vakbond boog de top zich gezamenlijk over de inhoud van de brief.

ZWART-WIT

Namens de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België (ACLVB) zei nationaal voorziter *Guy Haase „Weinig principiële problemen te hebben met de punten 1, 2, 3 en 5 van de open brief. Wij kunnen echter niet akkoord gaan met de volledige defederalisering van de Sociale Zekerheid. Voor ons komen de inkomensvervangende uitkeringen als pensioenen niet in aanmerking voor regionalisering. Wat de gezondheidszorgen en de kinderbijslagen betreffen, stellen wij een alternatieve financiering centraal. Deze sectoren moeten via de fiscaliteit en dus niet via bedragen op het loon gefinancierd worden. Dat is voor ons de belangrijkste eis. Als men vanuit Vlaanderen aantoont dat deze eis kan ingewilligd worden, dan zijn we bereid dat te bestuderen, dan is een defederalisering van de gezondheidszorgen en de kinderbijslagen mogelijk. Wel zie ik in de brief niets staan over de (splitsing) van de openbare schuld."*

Xavier Verboeven, intergewestelijk secretaris van de Vlaamse vleugel van het Algemeen Belgisch Vakverbond (ABVV), is minder opgezet met de ANZ-eisen. *„Poneren dat slechts twee denkrichtingen overblijven – het conservatief etatisme en het toekomstgericht zelfbestuur – getuigt van een ongezonde dosis zwart-wit denken. Niettemin moet erkend worden dat de federale regering tussen twee stoelen valt wat het werkgelegenheidsbeleid betreft. Zowel Europa als Vlaanderen leggen ter zake meer gewicht in de schaal. Wij pleiten in de eerste plaats voor het toekennen van meer werkgelegenheidsbevoegdheden aan het internationale en Europese niveau. De globalisering van de economie schreeuwt om een politieke en sociale tegenmacht. Wij zijn niet blind voor de pluspunten van de huidige staatshervorming, maar staan niet op de eerste rij als het om de verdere staatshervorming gaat. Enkel als het beleid daardoor efficiënter wordt, is onder bepaalde voorwaarden een overdracht van bevoegdheden en middelen bespreekbaar. Zo denken we aan de uitbouw van meer homogene bevoegdheden, een betere samenwerking tussen de verschillende overheden én het uitschakelen van concurrerende bevoegdheden. Op die manier zou de huidige bevoegdheidsverdeling inzake tewerkstelling behouden kunnen blijven. Justitie en arbeidsrecht blijven in federale handen, de S-Z komt de federale overheid integraal en exclusief toe. Meer fiscale autonomie mag geen aanleiding geven tot fiscale rivaliteit, belastingsconcurreite en minder solidaritet. Arbeidsbemiddeling kan niet terug aan de federale overheid worden toevertrouwd. Wij hechten weinig geloof aan een Vlaamse financiële verankering. Een verankerd bedrijf biedt geen waarborg voor meer tewerkstelling. Het ABVV kiest voor economische verankering, de overheid moet het bedrijfsleven een geschikte omgeving bieden. Het nastreven van Vlaams autonomie om het Nederlands voorbeeld te volgen? Het Nederlands poldermodel volgt in grote lijnen het neo-liberaal economisch recept, dat steeds meer als 'la pensée unique' wordt aangeduid. Het poldermodel wordt gefinancierd door een bijzonder harde sanering in de S-Z. Dat wensen wij niet over te nemen. Overigens heeft de Nederlandse overheid door de reusachtige gasbel een appeltje voor de dorst. In ons land ontbreekt het aan een dergelijk spaarpotje."*

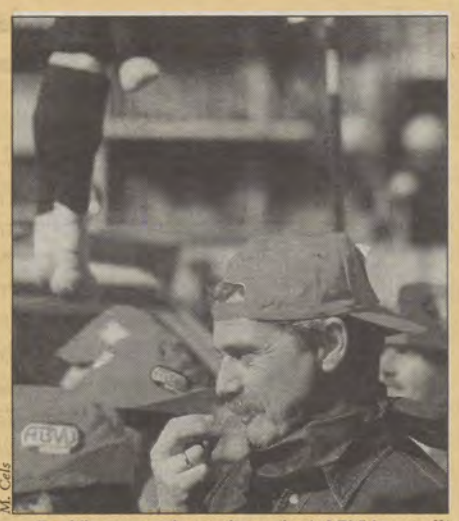

M. Cels

De Vlaamse vleugel van het ABVV verwijt het ANZ er een ongezonde dosis 'zwart-wit-denken' op na te houden.

(evdc)

Volgende week:
de reactie van het ACV

NIEUW IN DE BIOS

WILD MAN BLUES

... is een film voor de geharde Woody Allen fans. Diegenen die hem al altijd hebben gehaat zullen door deze documentaire van Barbara Kopple niet plots worden omgeturnd tot Allen-fan, al weet je het natuurlijk nooit.

Woody is zowat de meest verlegen hypochonder in het filmwereldje, die je nauwelijks uit zijn Newyorkse-stadsdeel Manhattan kunt krijgen. In 1996 maakte hij toch een Europese tour met zijn New Orleans-style jazz band, waarvan deze film de neerslag is. Dat muziek erg belangrijk is in Woody's leven moge blijken uit het feit dat hij op een Oscaruitreiking waar hij genomineerd was, niet opdaagde, omdat hij diezelfde dag moest spelen in Michael's Pub. Maar hij is ook wel realistisch genoeg om toe te geven dat hij nu niet direct de beste klarinetspeler van de wereld is. In deze film brengt hij het er niettemin goed vanaf: alleen in Rome stond hij voor een onwillig publiek. De muziek vormt een grote brok, de 'Woody-uitspraken' larderen de rest. Er valt dus ook heel wat te lachen. Je zou bijna denken dat Allen een eigen semi-documentaire speelfilm maakte en er Kopple's naam op plakte. De zichzelf chronisch ontevreden noemende acteur-regisseur-schrijver-muzikant, is te zien in discussie met zijn bandleden, én met zijn vrouw, die hem, op zoek naar een badkamer in zijn Milanees hotel, regelmatig terecht wijst. Zeeziekte simulerend in een Venetiaanse gondel poneert hij dat het afbranden van het theater in die stad waar hij net geboekt stond wel eens een slecht omen zou kunnen zijn. Bij Allen zijn depressies inderdaad nooit veraf.

De regisseuse heeft de scherpe lijn die Allen meestal trekt tussen zijn publiekpersonage en privé-persoon op een subtiele wijze weten te overbruggen. Aan het slot van de film krijg je bovendien één der beste scènes die ooit over een Jiddische mamma zijn gedraaid. Deze 105 minuten durende film is misschien iets te lang uitgevallen, maar dat neem je, als fan, er graag bij. (***)

Willem Sneer

◆ MEDIALANDSCHAP ◆

Sink the Bismarck! In deze oorlogsfilm van Lewis Gilbert uit 1960 opent de Britse marine een grootscheepse jacht op het legendarische Duitse slagschip. Een spannend epos, met een degelijke cast (Kenneth More, Dana Wynter e.a.), maar niet echt waarheidsgetrouw. **Zat. 2 mei, VTM om 23u.45**

Odd Man Out Britse film van Carol Reed uit 1947 met James Mason, Kathleen Ryan en Robert Newton. Belfast, na WO II. Johnny McQueen, een leider van de Ierse vrijheidsbeweging, is uit de gevangenis ontsnapt. Ziek en uitgeput door zijn opsluiting moet hij zich een half jaar schuilhouden bij de jonge Kathleen, die van hem houdt. Spannende film over de lotgevallen van een opgejaagde rebellenleider, gebaseerd op de roman van F.L. Green. **Zon. 3 mei, Fr3, om 0u.15**

Enfants de salaud Franse film van Tonie Marshall uit 1995. Drie halfzussen en een halfbroer ontmoeten elkaar voor het eerst op het proces tegen hun 65-jarige vader, die beschuldigd wordt van moord. De vier hebben hun vader nooit gekend. Een niet onaardige tragikomische zedenfilm. **Zon. 3 mei, FR2 om 21u.**

Das Versprechen Duits drama van Margarethe von Trotta uit 1995 met Corinna Harfouch, August Zimer, Eva Mattes e.a. Een film die enerzijds de geschiedenis van de Berlijnse Muur vertelt en anderzijds laat zien welke invloed die gehad heeft op de liefde tussen twee jonge mensen. **Dins. 5 mei, Ned. 3 om 22u.**

Kevin Costner in „Robin Hood: Prince of Thieves". Woens. 6 mei, Kanaal 2 om 21u.

Les villes du Front-National Thema-avond over de situatie en de sfeer in vier steden in het zuiden van Frankrijk (Toulon, Vitrolles, Orange en Marignane) waar het Front-National van Jean-Marie Le Pen aan de macht is. **Dond. 7 mei, Arte om 20u.30**

Werelden: King David Documentaire over het *King David Hotel* in Jeruzalem, sinds 1931 de plaats waar de groten der aarde geschiedenis kwamen schrijven. Het verhaal van het hotel wordt verteld door de stille getuigen van de grote en minder grote historische gebeurtenissen: het personeel. **Dond. 7 mei, Ned. 1 om 21u.42**

Hidden Agenda Britse film van Ken Loach uit 1989 met Frances McDormand, Brian Cox en Brad Dourif. Drie leden van de Internationale Liga voor de Mensenrechten ondervragen in Ulster enkele jongemannen over hun behandeling in de Noord-Ierse gevangenissen. Eén van die onderzoekers wordt op een nacht doodgeschoten. Sterke politieke thriller, met levensechte, indrukwekkende personages. **Vrij. 8 mei, Canvas om 23u.05**

De Belgen kennende ...

Histories, dinsdag 21 april 1998, Canvas
Het Lagerhuis, zaterdag 25 april 1998, Ned3

E. Paustjens

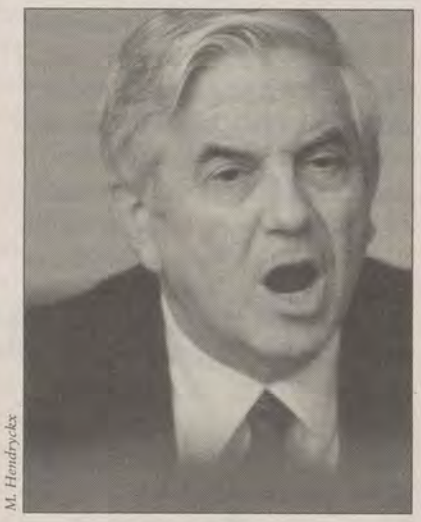

M. Hendrycks

Dat in dit land niet alle schandalen ook tot een loutering - laat staan een oplossing - leiden, is zonneklaar. Een mooi voorbeeld daarvan is het Heizeldrama van 1986. Er vallen weliswaar geen doden meer op en rond de voetbalvelden te lande, maar echt feestelijker is het voetbal er niet op geworden. Ook zonder strafregister moet je hier in de stadions nog steeds achter tralies staan en nog altijd kunnen enkele 'gore vetzakken', zoals *Jan Wauters* ze in een ongecontroleerd moment wel eens durft noemen, een wedstrijd naar de knoppen helpen. In plaats van de gekende slechteriken op te pakken, mogen zij nog steeds samen met hun brave, zij het gegijzelde, medemensen het stadion in. In Vlaanderen is men niet meer vrij om naar het voetbal te gaan omdat een relatief klein aantal zware jongens zich telkens weer moet aanstellen. Dat we daarop het Vlaams Blok nog nooit hebben horen reageren? Het feit dat het zootje ongeregeld blank is en dat zowat elke Antwerp-wedstrijd tot de 'risicowedstrijden' behoort, zal daaraan niet vreemd zijn.

PIERRE & PAUL

Wij beschouwen het voorlopig als een 'ongemak', maar wie er tot in de laatste van zijn dagen mee geconfronteerd zal worden is *Charles-Ferdinand Nothomb*, ten tijde van het Heizeldrama minister van Binnenlandse Zaken. Deze man werd opgevoerd in 'Histories', een beter *Canvas*-programma. Vanavond stond de familie Nothomb in het middelpunt van de belangstelling. *Freddy Coppens* had in deze uitstekende reportage een aantal telgen uit deze familie weten samen te brengen in het ouderlijk kasteel om hen te laten spreken over hun afkomst en hun belevenissen. En dat waren er nogal wat. Van de familie onthouden we vooral vader *Pierre* en broer *Paul*. Pierre Nothomb scheen een in alle opzichten bijzonder vader te zijn geweest. En het was Paul die - tot zichtbare ergernis van de rest van de familie - daar telkens weer pijnlijk direct op wees. *„Mijn vader was uiterst-rechts, we moeten er geen democraat van maken"* zei het zwart schaap van de familie. De rest wist niet waar te kijken en broer Charles-Ferdinand floot wat tussen zijn tanden over *„ja, maar hij behoorde tot klassiek-rechts"*. Iets wat Paul, de eerlijkheid zelve, doodleuk ontkende, daaraan toevoegend dat zijn vader zelfs zo klassiek-rechts geweest was dat hij *Benito Mussolini* persoonlijk had ontmoet ... Al vlug was onze sympathie volledig bij Paul Nothomb. Ofschoon waarschijnlijk een zeer 'moeilijk' man, scheen hij ons wel iemand die ergens voor stond. Hij had zich in een vroeger leven bekeerd tot het communisme, was als vrijwilliger gaan vechten in de Spaanse burgeroorlog, werd in WO II gevangen genomen, zag nog wat later het protestantse licht en hield zich nu bezig met het vertalen en interpreteren van originele bijbelteksten. Een leven dat we zelfs in 'Familie' of 'Thuis' voor onmogelijk houden, al was het maar o.w.v. de hoge productiekosten.

DE MACHT VAN JAREN

Een en ander stak qua afwisseling schril af tegen het CV van zijn jongste broer Charles-Ferdinand. Die was ruim 30 jaar geleden verkozen tot kamerlid en dat gaf hem dadelijk het gevoel 'te zijn waar hij thuishoorde'. Hij hoorde er zo goed thuis dat hij niet wenste af te treden n.a.v. het Heizeldrama. Zich terdege bewust van het politiek correct gepraat rond de NPC verwoordde hij het als volgt: *„Ik was toen overtuigd van mijn gelijk. Ik besef nu dat dat fout was. Ik had mijn verontschuldigingen kunnen aanbieden, een woord van deelneming spreken."* Op de ongestelde vraag of hij dan ook beter was afgetreden, kwam geen antwoord ...

Eerder in deze familiesaga waren we te weten gekomen dat een voorvader van de Nothombs nog had meegeschreven aan de Grondwet van België. Dat maakte ons ongemakkelijk. Dat één en dezelfde familie zoveel invloed kan verwerven in een land dat gemakshalve doorgaat voor een democratie, is géén goede zaak. Andere Nothombs hadden dan weer baantjes als directeur van de UCL, als ambassadeur in Rome, als bobo bij de Europese Gemeenschap. We zouden niet durven denken dat hier politiek in het spel is ...

IMAGO?

Twee dagen na 'Histories' ging *Marc Dutroux*, tot ontsteltenis van de hele wereld, een luchtje scheppen. We moesten aan de Charles-Ferdinand Nothomb terugdenken toen *Stefaan De Clerck* en *Johan Vande Lanotte* opstapten. Dit had niets te maken met NPC - er bestaan landen waar ze minder omzichtig met hun ministers omspringen - maar alles met goed fatsoen. En juist daaraan had het de fijnbesnaarde Charles-Ferdinand ontbroken.

Heeft ook u zich trouwens zo kostelijk geamuseerd met de berichtgeving over de ontsnapping van Dutroux? Als in de beste tijden werden immers weer alle registers open getrokken. Rechtstreekse tussenkomsten waarin niets te vertellen viel, *Paul Tant* die 'Schalkse Ruiters' met voorsprong wist te kloppen, het journaal van VTM dat precies één minuut voor dat van de VRT van start ging, een burger die de dag van zijn leven had omdat de rijkswacht zijn *camionette* had opgevorderd. Hoe komt zoiets over in het buitenland?' was de vraag op veler lippen. Eén antwoord daarop werd alvast gegeven in 'Het Lagerhuis' een betere versie van 'Jan Publiek' op Ned3 met *Paul Witteman* en *Marcel van Dam* als de *Van Rompaeys* van dienst. *„Het is beter dat er geen verkiezingen komen"* sprak een lid uit het publieksparlement. *„De Belgen kennende zullen ze toch op extreem-rechts stemmen."* Een ander element vond dan weer dat *„iemand van buitenuit de boel maar eens moet gaan schoonmaken"* en nog iemand meende dat *„de hele regering maar moest opstappen"*. Die laatste heette *Frits Bolkestein*, imagomatig de *Louis Tobback* van onze noorderburen. *„Ja, want"* viel iemand hem in de publiekstribune bij *„hier zouden de ministers beter eens een voorbeeld nemen aan hun Belgische collega's."* De schade in het buitenland valt nog te overzien, zo lijkt het ...

Krik

Chantage

Alle fatsoenlijke mensen zullen hun woede wel verbijten nu ze vernemen dat Nihoul in de gevangenis een boek heeft geschreven.
Hij zal misschien nog miljoenen verdienen met het relaas van zijn schurkenstreken. Maar het meest onthullend is wel het bizarre verhaal van de foto's van prominenten in gezelschap van Dutroux of ,,in omstandigheden die ze liever niet geopenbaard zien''.
Eerst had de uitgever van het boek heel triomfantelijk aangekondigd dat de publicatie van die foto's heel het land op zijn kop zou zetten. Achteraf besloot hij die foto's voorlopig niet te publiceren.
Hij suggereerde wel dat die foto's eventueel in een tweede druk zouden worden opgenomen.
Wie iets dieper nadenkt begrijpt wat er achter die strategie schuilgaat. Dit is vanwege Nihoul een schot voor de boeg van zijn politieke beschermheren. Met dat soort chantage is Nihoul al heel dikwijls de dans ontsprongen... Het is dat soort chantage dat de bescherming van pedofilienetwerken garandeert.

Carola De Brandt,
Meerbeke

P.S. Zoals meegedeeld door het persagentschap Belga moet de uitgeverij die het boek van Nihoul op de markt brengt alle auteursrechten aan de belastingen overmaken.

Erg, maar waar

Het klinkt allemaal mooi, maar het brengt voor de zoveelste keer géén zoden aan de dijk (WIJ, 23 april jl., *Ontreddering*). Enerzijds de eeuwige klaaglijst en anderzijds de behoedzaamheid om toch maar niemand te kwetsen. Dat zo'n toespraak dan nog fel gesmaakt wordt, typeert de Vlaamse houding. Zo kunnen de Vlamingen nog opnieuw 160 jaar verder mooie woorden gebruiken. Beste bewijs waarom ze nergens geraken. Als er nog vooruitgang is in de communautaire twistappel dan is dat louter door het economische.
Van onze oude folkloristische eigen Vlaamse cultuur en tradities is bijna niets meer te merken. In tegenstelling tot veel landen waar die hoog in het vaandel staan. Lokt veel volk en geeft tegelijk aanleiding om hen verder te bewaren.
Er zijn géén onzichtbare machten die ons belagen. Iedereen weet zeer goed wat hij doet. Geeft alleen toe aan de decadentie. Hoe dikwijls ervaren wij de futloze navolging omdat anderen het ook zo doen. Goed of slecht. De ontreddering komt er door teveel vrijheid die niet iedereen in staat is zelfgedisciplineerd te gebruiken. Ontbreken van discipline is oorzaak van luiheid, waarden- en normvervaging, besluiteloosheid, onzekerheid en nog veel meer kwalijke gevolgen.
Het is een paradox. Want enerzijds eist men onbeperkte vrijheid en anderzijds laat men zich in allerlei zaken als onnozele schapen geleiden. Gelukkig is men ook niet.
Wie is de oorzaak? Precies dezen die altijd menen bedaard te moeten zijn. Nooit kordaat zeggen dat het zo moet en niet anders. Mensen hebben behoefte aan krachtige leiding. Niemand geeft hen die. Zeker niet die fameuze bedaarde mensen. Het kan niet in de opvoeding dat er keus is: ofwel zo, ofwel anders. Er bestaan géén twee waarheden. Op dat punt ontbreekt het de Vlamingen aan kordate leiders. Gedeeltelijk niet hun schuld, want als je moet stemmen krijgen om iets door te zetten, gaat dat leiderschap gauw verwateren. Om te voldoen aan iedereen. Een klein voorbeeld. De waarde van het gezin voorstaan en anderzijds weten dat er 33.000 scheidingen per jaar zijn. Gewoon omdat niemand zich bekommerde om dat abnormaal verschijnsel te voorkomen.
Laksheid lijkt wel een historische eigenschap van de Vlamingen die nooit zal veranderen. Altijd toegeven en bang zijn zich te laten gelden. In de schelp kruipen en zwijgen. Wel soms een grote mond opzetten en eindeloos hetzelfde herhalen, zonder iets te verwezenlijken.
Dan nog liever de taal van het ANZ (*ANZ kiest voor het conflict*). Mits doorzetting en terug geen berg ijdele woorden. Weet je hoe de zich van de mistoestanden bewust zijnde man of vrouw in de straat reageert? Hij/zij vindt dat het nog véél slechter zou moeten gaan. Dan is de tijd rijp om veranderingen door te voeren. En de ogen te openen! Maken dat het volk snakt om uit de modderpoel te geraken.
Erg, maar waar.

Willy Degheldere,
Brugge

Familie

Lange tijd gold het koninklijk huis van België als een perfect gesloten huis, niets lekte uit.
Het was alsof men er in de Zevende Hemel leefde, zoals op de chromo's van hen die wij als kind verzamelden.
Het was bijna niet te geloven dat de afstammelingen van grote versierders en bijwijlen meesterlijke foefelaars zoals de Coburgers steeds geweest zijn plots door het leven zouden gaan als half-goden. En toch was wat verteld werd roddel, gaande van het ongeluk van koning Albert, de uitstappen van de prins-regent, de verhouding van Leopold met Lilian nog tijdens de bezetting, het spektakel dat koningin Elisabeth op hoge leeftijd ten beste gaf in Moskou en in Peking, enz...
Het was allemaal kwaadsprekerij gelanceerd door de rioolpers, overgenomen door het klein volk en verder verteld aan de toog en in de viswinkel. Maar beetje bij beetje komt nu uit wat al die jaren verzwegen werd. De koninklijke nazaten van vandaag zetten de lijn verder. Albert, nu gekooid door het koningschap was lange tijd feestnummer 1. Hij heeft waardige opvolgers in zijn broer Alexander, in zijn halfzuster Maria-Christina die ooit voor TV beweerde te zijn verkracht door een... familielid. Over het gerucht dat Boudewijn een meer dan zoon-stiefmoederrelatie zou gehad hebben met prinses Lilian wil ik het niet hebben, omdat de gegevens te schaars zijn. Over de invloed van de prinses en Fabiola komt echter meer en meer aan het licht en dat is maar goed ook.
Het is niet omdat wij geen democratische zeg hebben over het koningshuis dat wij niet mogen weten welk spel zij spelen, en dat zij "het spel" spelen dat is duidelijk.
Natuurlijk zijn "ze" in Laken niet beter of niet slechter dan elke doorsnee familie, maar laat er ons dan ook geen heiligen van maken.

H. Bruynseraede,
Antwerpen

Broodroof

Eindelijk nog eens een artikel dat de vinger op een oud zeer legt, met name de broodroof van de Vlaamse ambtenaren. (WIJ, 23 april jl.).
Men heeft mij, een gewezen staatsambtenaar, nooit kunnen wijsmaken dat de Vlamingen voldoende aan hun trekken komen in de overheidsadministratie. Wie, zoals ik, voldoende lang in ministeries en kabinetten heeft verbleven weet beter. Men moet de cijfers niet kennen om te zien en (vooral) te horen hoe de taalrollen verdeeld zijn.
Terecht klaagt u de toestand in de bijzondere instellingen als Legermuseum en Sterrenwacht aan. Maar ernstig onderzoek zou ook moeten gaan naar de gewestelijke diensten van de NMBS in het spoordistrict Brussel, daar is de toestand echt uit de hand gelopen. Reeds 34 jaar lang hanteert de Maatschappij er een onwettig taalreglement! Al die jaren werden minder gunstig gerangschikte Franstalige ambtenaren onwettig benoemd en bevorderd ten koste van Vlaamse personeelsleden.
Het wordt hoog tijd dat iemand van de VU-mandatarissen uitvist waarom dit overheidsbedrijf, dat rijkelijk uit publieke ruiven eet, zich boven de wet verheven voelt!

Naam en adres
bij redactie bekend

P.S. De redaktie ontvangt graag brieven van lezers. Naamloze, scheld- en smaadbrieven gaan de scheurmand in. De redaktie behoudt zich het recht voor brieven in te korten en persklaar te maken. Brieven worden voluit ondertekend, tenzij de schrijver verzoekt initialen te gebruiken.

HERSENBREKER

OPGAVE 109

HORIZONTAAL

5. In één van de Scandinavische hoofdsteden tref je zowaar een trekdier aan! (4)
7. Helemaal hetzelfde (8)
10. Met je adem bereiken dat iets ondersteboven terechtkomt (11)
11. Is de eerste van de zodiak (3)
13. Dit is wel de allereerste levensvoorwaarde! (9)
14. Hoogtepunt (4)
15. Daar zijn ze bezig met weg te trekken (10)
16. Deze overeenkomst is muzikaal beklonken (7)
17. IJzersterk geneesmiddel (8)

VERTICAAL

1. Woonst voor mens en dier (5)
2. Krachteloos (9)
3. Dooierkleur (6)
4. Glij- en springplank (3)
6. Onverstaanbaar geklets (6, 5)
8. Voorzien van een prominent lichaamsdeel, nog wel in tweevoud! (12)
9. Veel te weinig ruimte (4)
12. Waar er geen tweede van is (4)
13. Hollandse benaming voor kolder (7)

OPLOSSING OPGAVE 108

Horizontaal: 3. kolos; 7. eminenties; 8. statie; 9. ex; 10. verheugd; 11. rondedans; 14. bewering.
Verticaal: 1. hooibergen; 2. bots. 4. smet; 5. snater; 6. ongezegd; 10. violen; 12. doel; 13. Anna.

Maarten Van In uit de Rietlaan 8 te 8200 Sint-Michiels had alles correct. Hij is de gelukkige voor deze week en krijgt binnenkort zijn prijs thuisbezorgd.

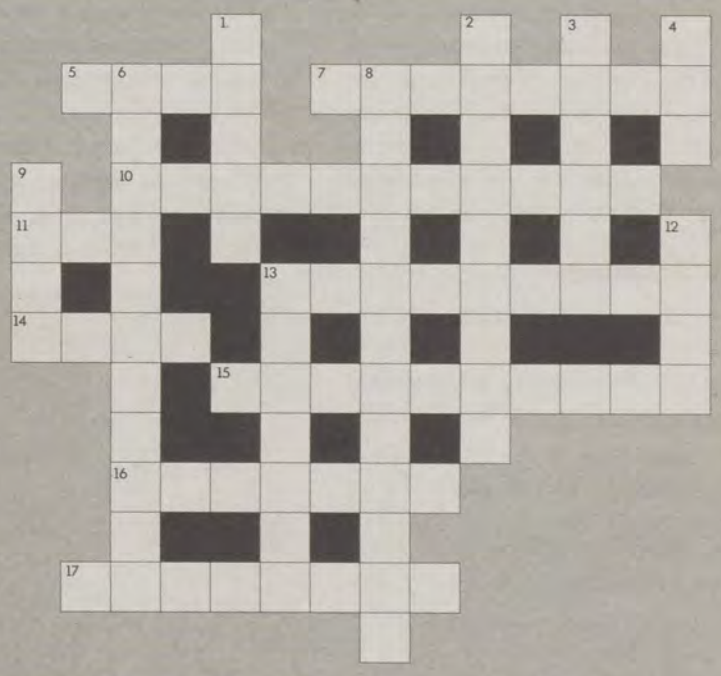

De briefkaart met de oplossing van opgave 109 verwachten wij ten laatste op maandag 11 mei a.s. op ons adres: Barrikadenplein 12 te 1000 Brussel.

Van Dale weet dat de Sorben zichzelf Serby noemen en dat zij leden zijn van een Slavische volksstam van de groep der Wenden. Onze medewerker Onno P. Falkena ging ze opzoeken in de Lausitz aan de grenzen van Polen en Tsjechië en kwam er onder de indruk van dit cultureel hoogstaand, maar bedreigd volk.

◆ UITSMIJTER ◆

Van Slavisch broedervolk tot verarmde minderheid

Officieel zijn ze met 60.000, de Sorbische minderheden in de Duitse Länder Brandenburg en Saksen. De Sorben zijn een Slavische minderheid met rijke tradities op het gebied van klederdrachten, muziek, schilderkunst en literatuur. Verschopt en onderdrukt tijdens de Hitlertijd werden de Sorben *Slavisch broedervolk* in de DDR met eigen gymnasia, kranten en radioprogramma's, en een eigen ballet, orkest en toneelgezelschap.

BRUINKOOL

Tegelijkertijd werden echter meer dan honderd Sorbische dorpen weggegraven voor de bruinkoolindustrie. De bewoners werden geherhuisvest in socialistische modelflats met Duitstalige buren in oorden als Hoyerswerda/Wojerecy. Tienduizenden arbeiders uit de hele DDR trokken als bruinkoolpionier naar de Lausitz en maakten de Sorben tot minderheid in eigen streek.

Ruim 8 jaar na de Wende, de Duitse hereniging, is de stemming in de Lausitz neerslachtig. Dramatische werkloosheidscijfers maken de Sorben cynisch over het kapitalistische nieuwe Duitsland. Vijfentwintig procent is het officiële cijfer, maar werklozen boven de 50 en deelnemers aan scholingsprojecten worden niet eens meegerekend. De jeugd trekt weg, en de jong volwassenen die achterblijven krijgen veel minder kinderen dan in de DDR-tijd, toen crèches en Kindergarten goedkoop waren en de sociale toekomst verzekerd leek. Sorbische dorpsscholen moeten sluiten of fuseren en ook het Sorbische gymnasium in Bautzen/Budysin begint zich zorgen te maken. De eindexamenklas weet niet goed wat zij aan moet met de toekomst. Van de 16 Abitur-kandidaten (eindejaars) is maar één van plan om te gaan studeren. Anderen vinden het te duur. Ze willen hun verarmde ouders niet op kosten jagen, en zoeken onzeker naar een leerwerkplek, waar er ook veel te weinig van zijn.

VOGELBRUILOFT

De regering van de Bondsrepubliek nam de financiering van de Sorbische instellingen in 1990 over, maar is sindsdien fors aan het bezuinigen. De instellingen die toen gezamenlijk 40 miljoen mark mochten verdelen, moeten het nu met 32 miljoen doen én nieuwe bezuinigingen dreigen. Van die 32 miljoen gaat 10 miljoen naar het professionele Nationaal Ensemble dat met eigen orkest, koor en balletgroep Sorbisch-folkloristische dansvoorstellingen verzorgt van hoog niveau. De modern-traditionele *Vogelbruiloft* in Großdubrau trekt 150 man publiek, waarvan een deel de Sorbische spreekstalmeester via simultaanvertaling volgt. Het aantal marken dat op elk toegangskaartje wordt toegelegd moet indrukwekkend zijn. Burgemeester Wolfgang Michalk vertelt na de voorstelling dat de Sorben zó sympathiek zijn dat ze zich tijdens de veelvuldige ontmoetingen met Duitstaligen zoals hijzelf aanpassen en meteen overschakelen naar het Duits.

Zijn eigen vrouw, de Sorbische CDU-politica Maria Michalk, doet dat ook. Michalk is voorzitster van de *Stiftung für das Sorbische volk*, die de Sorbische gelden verdeelt, en geldt als een belangrijk voorvechtster van haar Sorbisch. Maar haar kinderen praten hoofdzakelijk Duits, verzekert haar man, al kunnen ze wel Sorbisch spreken.

POLABEN

De Sorben assimileren zich naar hun eigen ondergang, bevestigt directeur Werner Meskank van het Wendisch museum in Cottbus/Chosebus.

Werner Meskank: *„De Sorben hebben zich nooit hevig tegen de Duitsers verzet en dat is waarschijnlijk een belangrijke verklaring voor het feit dat we er nog steeds zijn. In de Pruisische tijd en in de Hitlertijd was het onze redding, nu wordt het onze ondergang."*

In de middeleeuwen was het oosten van Duitsland nog grotendeels Slavisch, met roemruchte volkeren als de uitgestorven Polaben aan de Elbe.

Namen als Leipzig/Lipsk, Rostock en zelfs Berlijn zijn van Slavische herkomst en ongeveer een kwart van de Duitse bevolking heeft tenminste voor een deel Slavische wortels. In de tijd van Luther was de stad Wittenberg nog gedeeltelijk Sorbisch. Op de vraag of hij de Bijbel ook in het Sorbisch wilde vertalen zou Maarten Luther geantwoord hebben dat onnodig te achten, „omdat het Sorbisch over 100 jaar verdwenen zal zijn".

Verdwenen is het Sorbisch nog steeds niet, al zou het taalgebied wel steeds kleiner worden. **Werner Meskank:** *„Dat is ook wel te begrijpen. Het is de Sorben eeuwenlang voorgehouden dat ze Duits moesten spreken en Duits moesten zijn om iets te bereiken in de wereld. Eigenlijk is het een wondertje dat we er nog steeds zijn. Nog steeds worden twee van de dertien Slavische talen in Duitsland gesproken."*

Industriestad Cottbus is officieel een tweetalige stad, met tweetalige straatnaamborden en opschriften, maar als één procent van de 120.000 inwoners nog Sorbisch spreekt dan is dat veel. Het Sorbisch Instituut in de stad hield de afgelopen jaren een grootschalig taalonderzoek onder de grotendeels evangelische *Niedersorben* in Brandenburg. De conclusies van het onderzoek zijn zo dramatisch dat het instituut ze nog niet heeft gepubliceerd uit lijfsbehoud. „We hoopten in de afgelegen dorpen van de Niederlausitz nog jongeren te vinden die de taal spreken", vertelt de Nederlandse slavist Han Steenwijk. *„Maar die zijn op de vingers van twee handen te tellen. De Niedersorben spreken al twee, drie generaties Duits met hun kinderen. De taal-Sorben in Brandenburg zijn 60, 70, 80 of nog ouder. Nog één generatie en het is gebeurd."*

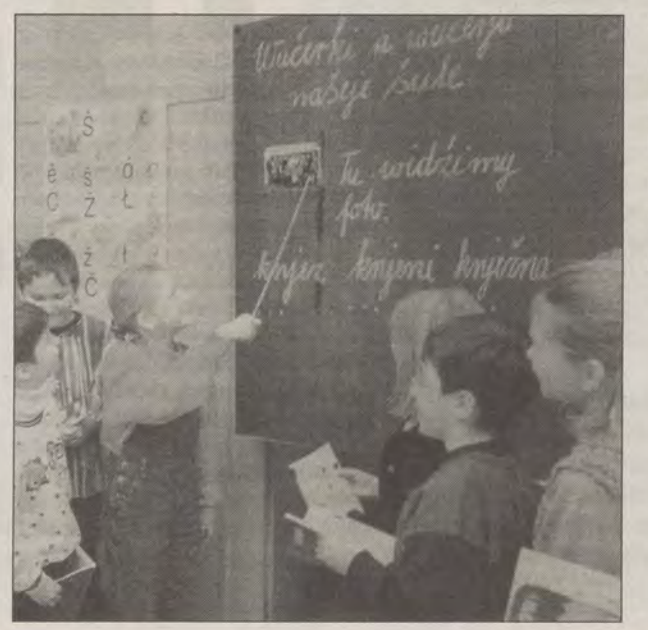

Sorbische kinderen leren hun moedertaal. Zijn zij de laatsten?

De taalgebieden van de Sorben. Het Nedersorbisch taalgebied (boven) wordt van het Obersorbisch (onder) gescheiden door een Übergangssprache. De tweetalige steden buiten dit gebied duiden erop dat het Sorbische taalgebied ooit veel groter was. In vorige eeuw reikte het nog tot aan de Neisse, de huidige grens met Polen.

LAATSTE KANS

Het officiële cijfer van 20.000 Niedersorben in Brandenburg lijkt dan ook niet langer houdbaar. Het getal 5.000 komt dichter in de buurt. Het Sorbisch Gymnasium in Cottbus telt zegge en schrijven nog twee leerlingen die thuis Sorbisch spreken; het zijn de zonen van museumdirecteur Werner Meskank.

Maar juist op het moment dat de taal reddeloos verloren lijkt is er weer een voorzichtig nieuw begin. In het dorp Sielow – tegenwoordig een voorstad van Cottbus – is de plaatselijke Kindergarten op 2 maart j.l. overgenomen door de Sorbische schoolvereniging. De speciaal opgeleide kleuterjuffen spreken sindsdien louter Niedersorbisch met de kinderen volgens de op Bretanje geïnspireerde *onderdompelingsmethode*. Deze methode gaat er van uit dat het onderdompelen van het kind in een hem/haar nauwelijks bekende taal, mits op verantwoorde wijze, een taalbeheersing kan opleveren die net zo goed is als die van de Duitse moedertaal. Tot vreugde en verrassing van initiatiefneemster Hella Ullarowa hebben zich al 24 kleuters voor de Sorbische groep gemeld. Onderhandelingen met een tweede Kindergarten in het dorp Heinerbrück zijn inmiddels geopend.

Werner Meskank: *„Het is de laatste kans voor het Niedersorbisch."*

Hij vergelijkt de situatie van het Laagsorbisch met het Cornish in Groot-Brittannië dat na uitgestorven te zijn opnieuw wordt gesproken door een groepje van enkele duizenden mensen.

Onno P. Falkena

Volgende week:
De DJ spreekt Sorbisch